

Koroiset

3/2008

Koroinen
Räntämäki
Halinen
Oriketo
Metsämäki

Minne menet, hulevesi? s. 3

Koroisten Ekokolo s. 7

Kenestä valtuutettu? s. 8

Pullervo Pöllö tarinoi s. 13

pääkirjoitus

Äänestämään

Koroiset-lehden tämän numeron yksi teema on lähestyvä kunnallisvaalit. Lehdessä esitellään kaikki levikkialueen kunnallisvaaliedokkaat, joita on tällä hetkellä 17 kpl. Ehdokasasettelu päättyy vasta 25.9.2008, joten ehdokkaita voi tulla alueelta vielä lisää.

Monta kertaa kuulee kaupunkilaisten valittavan kaupungin asioiden huonosta hoidosta ja siitä, että kaupunkilaisten näkemyksiä ei tarpeeksi oteta huomioon päätöksenteossa. Vain kunnallisvaaleissa äänestämällä voi vaikuttaa siihen, ketkä kaupungin päättävässä elimessä eli

valtuustossa hoitavat meidän asioitamme.

Kaupunginvaltuuston tehtävänä on päättää nimenomaan asukkaiden arkeen ja elinympäristöön liittyvistä asioista. Lokakuun kunnallisvaaleissa linjataan Turun kaupungin koko kehitys ja tulevaisuus vuosiksi 2009–2012. Nyt on siis kaupunkilaisten tilaisuus antaa äänensä kuulua ja vaikuttaa muun muassa, millaisia opetus-, terveys- ja kulttuuripalveluja Turku jatkossa tarjoaa ja miten kaupungin kaavoitus, rakentaminen ja liikenne tulevaisuudessa kehittyvät.

Oman alueemme ehdokkaat ovat esillä lehdessämme ja äänestämällä alueen omia ehdokkaita, joilla on tuntemusta alueen kehitys- ja palvelutarpeista, voimme parhaiten kehittää aluetamme entistä asumisviihtyisämmäksi ja omia tarpeitamme paremmin palveleviksi.

Äänestyspäivä on sunnuntaina 26.10., jolloin voi käydä äänestyspaikoilla äänestämässä kello 9.00–20.00 välillä. Ennakoäänestys tapahtuu kotimaassa 15.–21.10. välisenä aikana ennakoäänestyspaikoissa, joista ilmoitetaan erikseen.

Tulevissa kunnallisvaaleissa saa-

vat äänestää kaikki, jotka ovat Suomen tai muun EU:n jäsenvaltion, Islannin tai Norjan kansalaisia, ja lisäksi muun maan kansalainen, jos hänen kotikuntansa on ollut kahden vuoden ajan Suomessa.

Turussa voi osallistua kunnallisvaaleihin, jos Turku on ollut kotipaikkana 51 päivää ennen kunnallisvaaleja eli 5.9.2008. Turkulainen, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta, voi käyttää äänioikeuttaan.

Kun menee äänestämään, tarvitsee kuvallisen henkilötodistuksen,

esimerkiksi passin, ajokortin tai kuvallisen sairasvakuutuskor-

tin henkilöllisyytensä toteamiseksi. Postin tuoma ilmoituskortti äänioikeudesta nopeuttaa äänestystapahtumaa, mutta se ei ole välttämätön äänestämiseksi.

Edellä mainituilla edellytyksillä voi äänestää ja äänestäminen on kuntalaisen oikeus ja velvollisuus.

Tapio Jokinen
vastaava toimittaja

Piristysruiske alueelle

Halisten alueen järjestöt kokosivat voimansa taas kerran mukavan yhdessäolon ja monipuolisen ohjelman merkeissä Halisten koulun pihalle HaliSiltaan toukokuuna torstaina 2008. Päävastuisina järjestäjinä toimivat Halisten Omakotiyhdistys, Maarian seurakunnan Itä-Maarian alueneuvosto ja Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry, jonka puheenjohtaja **Tapio Jokinen** koordinoi illan järjestelyjä.

Itä-Maarian alueneuvosto on nelivuotisen toimintansa aikana etsinyt rooliaan isossa Maarian seurakunnassa. HaliSilta ja Hamaron markkinat uutena yhteistyökumppanina ovat tuoneet näkyvyyttä toimintaan ja seurakunnan läsnäoloa lähelle ihmisiä. Seurakunnan työntekijät ja alueneuvoston jäsenet ovat olleet kiinteänä osana erilaisten tapahtumien järjestämisessä mm. yhteisvastuukeräys ja Maarian Pappilan historiaprojekti.

HaliSillassa ja Hamaron markkinoilla tehdystä yleisökyselystä "mitä odotat seurakunnalta?" raportoidaan myöhemmin.

Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry jatkaa tavoiteohjelmansa mukaisesti alueen kulttuuristen ja asukkaiden viihtyvyydestä esillä pitämistä. Uusi tielinjaus Vanhalle Tampereentielle ja polttolaitosasiat tulevat olemaan lähitulevaisuuden haasteita. Vanhan Koroisten talon/kartanon alueen kehittäminen arvoiseensa käyttöön vaatii kaupungin ja koko lähialueen järjestöjen ja asukkaiden yhteistoimintaa – yhteistä näkemystä ja yhdessä tekemistä.

Halisten Omakotiyhdistys ry jatkaa toimintaansa uusin voimin. Omakotiyhdistyksellä on tärkeä, oma roolinsa alueen kehittämisessä. Toivotamme yhdistykselle menestystä yhä edelleen.

Koroiset-lehti on tuonut kaivatun piristysruiskeen alueen toimintaan innostuneella ja taitavalla toimittuskunnallaan. Lehden ilme on nuorekas ja palvelee laajentuneen lukijakunnan tiedontarvetta.

Menestystä lehdelle ja voimia toimituskunnalle tehdä lehteä vielä pitkään.

Pirjo Ranti
Halinen-Räntämäki ry

aikakone

Palstalla seurataan Koroisten aluetta entisaikaan ja nyt

Kylätiestä opiskelijalähiöksi

Kuuvuoren kalliokukkula taloineen on ainut tunnistettava elementti, kun 1950-luvulla otettua kuvaa vertaa nykypäivän näkyyn keskellä Ylioppilaskylää. Kuuvuori jää keltaisten kerrostalojen väliin. Vanhan tien suuntaa voi vain arvailla sokkeloissa lähiössä kulkiessa. Ehkä kuvaaja seisoi nykyisen päiväkodin pihalla, tai juuri tämän polun varressa. Vanhassa kuvassa kylänraittia kulkee mies hevoskärryineen. Kuljetettava lasti on aikanaan herättänyt huomiota, ainakin hajullaan.

– Hevosmies **Eino Jokinen** tyhjensi Nummenpakan talojen ulkokuusseja eli makkeja ja kuljetti aineksen sitten **Frantin** talon viljapelloille. Muistan miten vielä 1960-luvulla Nummenpakan omakotitaloista soiteltiin ja Einoa hevosineen pyydettiin hakemaan lastia, kertoo talon nykyinen emäntä **Pirjo Ranti**.

Eino Jokinen sai Frantin talon hevosen ja käärryt makkien tyhjennyskäyttöön ja vastineeksi talon pellot saivat lannoitteen. Nyt paikalla levitäyty sokkelon lailla Turun ylioppilaskylä, Puhtaasti 1970-lukua edustavaa lähiötä pidettiin aikanaan arkkitehtuurin huippusaavutuksena. Puut ja betonilähiö peittävät taakseen Kuuvuoren laen talot, entinen viljapello on kokenut valtavan muutoksen 1970-luvulla rakennetun opiskelijalähiön myötä. Nyt alueella aaltoilevat vain peltikatot.

Lotta Numminen

Löytyykö kokoelmistasi kuvia menneiden aikojen Koroista? Mielinkiintoinen muutos voi tapahtua muutamassa vuodessa, siinä on jo kuvan ja tarinan paikka. Ota yhteyttä toimitukseen toimitus@koroinen.fi tai 050 572 2530.

1950-luku

Helmi Rantti-kotikisto

2008

Lotta Numminen

Koroiset

Ilmestys

Neljä numeroa vuodessa: vuonna 2008 viikoilla 4, 17, 35 ja 48

Jakelu

6500 kpl
Jaetaan kotitalouksiin ja yrityksiin seuraavissa Turun kaupunginosissa: Koroinen, Räntämäki, Halinen, Oriketo, Metsämäki

Julkaisijat

Halinen-Räntämäki -seura, Halisten omakotiyhdistys, Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry, Maarian seurakunnan Itä-Maarian alueneuvosto, Turun kristillinen opisto

Vastaava toimittaja

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi

Toimituskunta

Ann-Christine Antell, Tytti Issakainen, Tapio Jokinen, Tuuli Kastemaa, Sini Keski-Korsu, Eija Leino, Timo Leinonen, Hanna Nurmi, Dmitri Ovtchinnikov, Janne Peltonen

Toimitus

toimitus@koroinen.fi

Kansikuva

Halisten silta, Dmitri Ovtchinnikov

Ulkoasu

Janne Peltonen

Painopaikka

Finpress Oy, Turku

Ilmoitusmyynti

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi
Ilmoitustilaa on myös myytävänä Koroisten internetsivuille www.koroinen.fi

Ilmoitusaineistot

Valmis ilmoitusaineisto pdf-muodossa osoitteeseen ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Ilmoituksen suunnittelu

ja tekstiladonta
0,10 e/pm, aineisto osoitteeseen ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Maksuliikenne

Liedon Osuuspankki 471330-230411

Lehden vastuu

Ilmoituksen julkaisemisesta satuneesta virheestä lehden suurin vastuu rajoittuu ilmoituksen hinnan korvaamiseen. Lehti ei vastaa virheestä, joka aiheutuu esim. puutteellisesta tai virheellisestä ilmoitusaineistosta, puhelinvälityksessä tapahtuneesta väärinkäsityksestä tai epäselvästä käsikirjoituksesta.

Ilmoitushinnat

koko sivu	2310 e
puoli sivua vaaka	1150 e
puoli sivua pysty	1150 e
1/4 sivua	684 e
1/8 sivua	331 e
1/16 sivua	155 e
1/32 sivua	78 e

Alennukset

Vuosialennus 20% (neljä lehteä/vuosi)

joutsen-
merkki
tähän!

www.koroinen.fi

Dmitri Ovdinnikov

Turun ratkaisu hulevesiin

puhdistamiseen käytettävissä oleva aika lyhenee.

Viemäriverkon hulevesistä aiheutuu haittaa myös kiinteistöille. Runsaiden sateiden aikana verkosto ei pysty vastaanottamaan kaikkea sinne johdettua vettä ja viemäritulvan seurauksena jätevettä nousee kellaritiloihin. Hulevesien aiheuttamien ongelmien vuoksi viranomaiset ovat ryhtyneet hallinnollisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Jätevesien käsittelylaitosten lupaehtoihin on asetettu vaatimukset jäteveden seassa olevien hulevesien tehokkaaseen vähentämiseen. Myös Turun jätevedenpuhdistamon voimassa olevissa lupaehtojissa on hulevesien vähentämismääräykset.

Vuonna 2004 vesilaitoslautakunta päätti, että kiinteistöiltä, jotka johtavat hulevedet jätevesiviemäriin, ryhdytään perimään korotettua jätevesimaksua. Perusteet oli esitetty jo valtuuston 18.2.2004 hyväksymässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa. Kaupunginhallitus on 24.4.2006 § 323

antanut vesilaitoslautakunnalle tehtäväksi suorittaa tutkimustyö ennen kuin vesilaitos panee päätöksen toimeksi. Vesilaitos antoi selvityksensä 8.6.2006 jonka kaupunginhallitus hyväksyi 1.9.2006 § 590.

Hulevesiä jätevesiviemäriin johtavien kiinteistöjen tutkimustyö tehtiin tarkastelemalla kaupungin karttatietoa hulevesiviemäriin liittymättömistä kiinteistöistä sekä näiden kiinteistöjen liittymissopimuksia ja tonttihoitosuunnitelmia. Jos näiden dokumenttien perusteella havaittiin jätevesiviemäriin yhdistettyjä hulevesilinjoja, esimerkiksi salaojat, rännivedet tai muita pihalla olevia sadeveden keräyskaivoja, vesilaitos lähetti kiinteistölle hulevesikirjeen. Vesilaitos on myös teettänyt selvitystyön tueksi koeluo- toisesti savutuskokeita joissain vaikeasti selvittävissä kaupunginosissa.

Hulevesikirjeitä lähetettiin yhteensä 4 600 kiinteistölle. Joidenkin kiinteistöjen osalta vesilaitoksen arkistosta ei

löytynyt tonttihoitosuunnitelmaa, joten näillekin kiinteistöille lähetettiin hulevesikirje, jotta tilanteeseen saataisiin lisäselvyyttä. Hulevesikirjeessä ilmoitetaan että tontti kuuluu maksullisiin kiinteistöihin, sekä perusteet korotettavalle jätevesimaksulle. Mukana on myös selvityslomake palautuskuorineen. Tämä lomake on tarkoitettu helpottamaan vuorovaikutusta vesilaitoksen kanssa sellaisissa tilanteissa, joissa asiakas kokee vesilaitoksen tietojen olevan väärä tai vanhentuneita.

Vesilaitos tutkii hulevesilomakkeet ja muut vesilaitokselle toimitetut selvitykset vuoden 2008 aikana, ja tekee lopulliset päätökset kiinteistöistä, joiden kohdalla korotettu maksu on aiheellinen. Mikäli palautetussa selvityksessä käy selkeällä tavalla ilmi esim. valokuvia ja piirroksia apuna käyttäen, että kiinteistö ei johda hulevesiä jätevesiviemäriin, nämä kiinteistöt välttävät hulevesimaksulta. Korotettu maksu on suuruudeltaan 2,95 € jätevesikuutiolta.

Vesilaitos käsittelee jo saapuneita hulevesiselvityksiä koko kapasiteetillaan. Mikäli herää kysymyksiä hulevesiverkkoon liittymisestä tai muusta yleisestä liittymiseen tai verkostoon liittyvistä asioista, vesilaitos antaa mielellään lisätietoa. Puhelimitse voi ottaa yhteyttä asiakaspalveluun, puhelinnumero on (02) 263 3233.

On myös mahdollista, että kiinteistöllä, jolla rekisterien mukaan on hulevesiasia kunnossa, on käytännön toteutus tehty suunnitelmista poikkeavalla tavalla. Näiden kiinteistöjen osalta asia selviää vasta myöhemmin, kun vesilaitos jatkaa savukokeiden ja muiden tutkimusten tekemistä viemäriverkostossa. Jos selvittelytyössä päädytään ratkaisuun, että kiinteistöiltä kulkeutuu hulevesiä kaupungin jätevesiverkostoon, näille kiinteistöille tullaan takautuvasti määräämään korotettu jätevesimaksu.

Anders Öström
vesihuoltomestari
Turun Vesilaitos

On ilo tehdä työtä!

On ilo tehdä hyvää toisille.

Olen palannut omalle paikalleni diakoniatyöhön Halisten seurakuntakodille tämän vuoden alusta. Viime vuoden tein työtä diakoniatyökeskuksessa diakoniasihteerin sijaisena ja 2006 kuljin Leafin Kärämäen tehtaalla kunnes tuotanto siellä lopetettiin. Leafin tehtaalla myös tehtiin hyvää toisille!

Enää ei Kärämäessä tuoksu makea. Surullista monelle, kun hyvästä työstä piti luopua. Vaikka tehtiin ahkerasti hyvää työtä, se ei riittänyt pitämään tehtaalla täällä Maarian Kärämäessä ja monta sataa työntekijää joutui aloittamaan uutta työtä uudessa paikassa tai opiskelunsa virka. Viran sisältönä on diakoninen perhetyö. Vi-

rassa aloitti maaliskuun alussa diakoni **Susanna Ruokonen**. Susanna toimii enimmäkseen Maarian pohjoisosassa, Ruosmäessä, Moisiossa ja Yli-Maariassa.

Halisten alueen diakoniatyössä yritin panostaa jatkossa erityisesti työelämän kysymyksiin sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujien tukemiseen. Työssäni on uusia haasteita ja paljon vanhaa tuttua. On ollut kiva palata taas Maarian seurakunnan diakoniatyöhön Halisiin, Rän-
tämäkeen ja Maarian pappilaan.

Yksi terveen ihmisen merkki sanotaan olevan se, että hän tekee työtä. Toisaalta ihminen on sairas tai sairastuu, jos hän tekee liikaa työtä. Ihminen voi uuvuttaa itsensä työllä ja hän voi työllä kokea elämänsä mielekkääksi ja itsensä tarpeelliseksi.

Tänä päivänä monissa työpaikoissa vähennetään väkeä ja entistä pienemmällä joukolla pitäisi saada aikaan entistä enemmän. Moni yrittää tehdä enemmän kuin jaksaa pärjätäksään oravanpyörässä, joka tuntuu vaativan ihmiseltä aina vaan enemmän ja enemmän.

Joskus mielissämme ahneus voittaa ja työnantajat käyttävät sitä hyväkseen. Palkkaa saa enemmän, kun tekee enemmän. Oikein toisaalta, mutta on tärkeää muistaa myös kohtuullisuus omaa itseään kohtaan.

Jumalakin lepäsi seitsemäntenä päivänä. Kuusi päivää Hän teki työtä, kun loi maan, taivaan, ihmiset ja kaikki mitä maanpäällä on, mutta sitten Hän lepäsi! Ihminen ei ole kone, vaan Jumalan kuva, elävä sielu, joka tarvitsee myös lepoa.

Nykyään on usein vaikeaa erottaa arkea pyhästä. Olemme tottuneet, että kaikkea pitää saada aikaan. Palvelun pitää toimia... oli sitten pyhä tai arki. Miten voisimme elää niin, että kuusi päivää teemme työtä ja iloitsemme siitä ja seitsemännen päivän siis pyhän lepäämme: hiljennymme, rukoilemme ja kuule-

lemme, mitä Jumala meille haluaa puhua.

Usein ihminen myös arvotetaan työn kautta. Kuinka usein onkaan tilanteita, joissa esittelemme itseämme ja kerromme sen, mitä työksämme teemme ja sitten ehkä keitä perheeseemme kuuluu. Työ ja perhe ovat ihmisen kaksi perusasiaa, joita ilman voi tuntea olevansa keskenäinen, vajaamittainen.

Erityisesti paineet työn suhteen ovat miehillä. Perinteisesti on totuttu ajattelemaan, että nainen hoitaa perhettä ja vastaa sen hyvinvoinnista kotona ja mies hoitaa perheen toimeentulon ja saa palkkansa työstään. Yhä useammin myös naisen on vaikea kertoa, että ”on vain kotona lasten kanssa.”

Kaikilla ei kuitenkaan ole työtä – eikä puolisoa tai lapsiaakaan. Työ ei jakaudu tasaisesti. Toisella ei ole työtä ja toisella sitä on enemmän kuin jaksaa tai pystyy tekemään! Ihmisen arvo ei ole siinä, mitä hän tekee tai mitä hänellä on, vaan siinä, mitä hän on! Olet arvokas siksi, että Jumala on sinut luonut omaksi kuvakseen ja hän rakastaa sinua sellaisenaan kuin olet!

Seurakunta voisi olla enemmän jakamisen yhteisö. Työtä on paljon. Olisi paljon selailista, mitä voisi tehdä, että ihmisillä olisi parempi olla. Seurakunnan työntekijänä vain tehdä vain vähän.

Onneksi on aktiivisia seurakuntalaisia, jotka ovat valmiita tekemään hyvää pyytämättä palkkaa. Seurakunnassa vapaaehtoiset auttavat ruokailujen ym. tarjoilujen järjestämisessä, piireissä vastuunkantajina ja ohjelman suorittamisessa, yksinäisten luona vierailemassa, yhteisvastuukeräyksessä jne.

Halisten seurakuntakodilla on tarjottu kuukausittain sunnuntailounas työttömille, eläkeläisille ja muille vähävaraisille. **Markku** aloitti ruokailujen järjestämisen jo vuosia sitten, ja viime vuodet on **Anne** vastannut kuukausilounaista Markun ollessa mukana mahdollisuuksiensa mukaan. Suruksemme Annelleen on kesällä tullut kutsu Taivaan kotiin ja meillä on vastaavan kokin paikka vapaana.

Seurakunnan vapaaehtoisten joukko on pieni ja siihen mahtuisi vielä moni mukaan. Olisiko sinä halukas tekemään hyvää seurakunnassasi? Millaisia lahjoja sinulla on? Seurakuntaan mahtuu erilaisia ihmisiä erilaisine lahjoineen. Taivaan Isä on luonut meidät kaikki ja antanut meille paljon hyviä lahjoja... kädet, jalat, kuulon, näön, taidon puhua, kuunnella, laulaa, soittaa, veistää, maalata, ommella... Miten käytämme lahjojamme? Pidämmekö niitä piilossa tai annamme myös muiden niistä iloa?

Pitkään työttömänä ollut

Keväällä Halisten S-marketilla vapaaehtoisia vv-kerääjiä olivat Orikeden työkeskuksesta: Kristiina Heinonen, Aleksii Heinonen ja Tiina-Maija Launosalu. Innokkaat ja iloiset kerääjät saivat kerättyä mukavan summan hyvään asiaan. On ilo palvelella!

Vuoden 2008 yhteisvastuukeräyksellä on hankittu varoja Suomessa kehitysvammaisten tuettuun työllistämiseen ja katasitrofiapuun maataan jälleerakentaville liberalialleille. Suomessa 3000 kehitysvammaista haluaisi töihin. Työpaikoilla on monia töitä, joita kehitysvammaiset voivat tehdä. Kuitenkin vain 200–300 kehitysvammaista ihmistä on palkkatöissä. Henkilökohtainen työnvalmentaja auttaa kehitysvammaisen työntekijän työn alkua. Rinnallakulkijaa tarvitaan ja meiltä kaikilta avointa mieltä erilaisia työtovereita kohtaan.

voi lannistaa, kun kokee, ettei hänen lahjojaan tarvita ja ettei niitä arvosteta. Jokaisella on paikka ja tehtävä. Palkkatyötä ei riitä kaikille, mut-

ta silti voimme tehdä hyvää toisillemme lahjoillamme!

Erja Perälä
diakoni/Maarian srk

Turkista Suomeen muuttanut Aydin Yilmaz on koulutettu ja kokenut kokki. Turkuun hänet johdatti sydän ja suomalainen nainen. Ammattiaan hän harjoittaa Orikedolla kebab-yrityksinä.

Rakkaus toi turkkilaisen kokin kebab-yritykseksi Orikedolle

– Se oli rakkautta ensisilmäyksellä!

Aydin Yilmaz tapasi tulevan vaimonsa Turkin Alyanissa vuonna 1997. Yilmaz omisti ravintolan, johon hänen vaimonsa päätyi ruokailemaan lomaillessaan Turkissa. Ihastus parin välillä leimahti heti ja sai heidät matkustamaan ahkerasti Turkin ja Suomen välillä. Sormukset vaihdettiin maistatessa kaksi vuotta myöhemmin, kun Yilmaz oli käymässä Suomessa. Vuonna 2000 Yilmaz pääsi vihdoin muuttamaan rakkaansa luo Suomeen.

– Asuimme aluksi Kohmossa, ja opiskelin suomen kieltä Turussa. Vuonna 2002 avasin Naantaliin oman paikan, Seurahuoneen Grillin.

Vuonna 2005 Yilmaz perusti Orikedolle, vanhan moottori-työkaluliikkeen tiloihin, Orikedon Tavernan.

– Näin tämän paikan ja aavistin, että se olisi hyvä ravintolalle. Ostin kiinteistön, ja kahden kuukauden remonoin aikana laitoin sen lähes kokonaan uusiksi.

Yilmaz on koulutautunut kokiksi ja työskennellyt kokkina myös armeija-aikanaan.

– Aluksi Tavernassa oli tarjolla myös kotimaista ruokaa, kuten lihapiiraa. Tilanpuutteen takia päätin kuitenkin keskittyä pizzoihin, salaatteihin, kebabeihin ja muihin grillituotteisiin.

Yrittäjän päivät kuluivat pitkälti töissä, mutta vaimo ja vuoden vanha tytär käyivät auttelemassa Tavernassa. Lähitulevaisuudessa perheen koti sijaitsee lähempänä Yilmazin työpaikkaa, kun he muuttavat omaan omakotitaloon kivenheiton päähän Tavernasta.

Yilmazin yksi veli asuu Suomessa, mutta muu suku Turkissa.

– Käymme Turkissa noin vuoden välein. He ovat tyytyväisiä siellä, minä täällä, Yilmaz kuvailee.

– Olen kotiutunut hyvin Suomeen. Turkin ja Suomen kulttuurit ovat molemmat eurooppalaisia ja hyvin samanlaisia. Vaimoni ja minä kuulumme eri uskontokuntiin, mutta se ei

haittaa, kunhan vain kunnioittaa toista. Lapsemme saa vanhempana itse päättää, mihin haluaa uskoa.

Vaikka Yilmaz kertoo viettävänsä töiden parissa päivässä vähintään kaksitoista tuntia, jää hänellä aikaa harrastuksille, kuten uimiselle ja puutöille. Perhe on myös saanut paljon ystäviä alueelta.

– Puhutaan, että täällä on paljon rasisteja, mutta en usko siihen. Tietenkin joitakin löytyy, mutta heidät voi jättää omaan arvoonsa. Naantalissa kukaan ei ollut minua vastaan. Asiakkaat, joita minulla siellä oli, tulevat tännekin syömään ja tervehtimään minua.

Teksti ja kuva: Hanne Valtari

Kurdistanilainen opettaja leipoo pizzaa Halisissa

Kadi Aziz saapui Suomeen kahden veljensä kanssa vajaa kymmenen vuotta sitten. Tilanne kotimaassa Kurdistanissa oli vaarallinen ja vastaan hänen poliittisia aatteitaan.

Ennen Suomea Aziz vietti vuoden Turkissa, kunnes pääsi YK:n kautta Suomeen. Ensiksi hän päätyi Kokkolaan, jossa vietti kolme vuotta. Kokkolassa Aziz opiskeli kymmenen kuukauden ajan suomen kieltä.

– Olen opiskellut muita kieliä, ja varsinkin englannin osaaminen helpotti suomen kielen oppimista.

Turkuun Aziz muutti veljineen vuonna 2001.

– Kävimme tutustumassa moniin asuinalueisiin, ja Halinen tuntui hyvältä paikalta. Se on kaunista ja rauhallista aluetta.

Aziz asuu yhdessä toisen veljensä kanssa – myös kolmas veli asuu Halisissa. Veljesten asuinpaikan valintaan vaikuttivat hyvät kulkuyhteydet muualle Suomeen ja Eurooppaan, sillä heillä on sukulaisia eri puolilla maailmaa.

– Lisäksi täällä on hieman lämpimämpää kuin Kokkolassa, Aziz hymyilee.

Kotimaassaan Aziz työskenteli paikallisessa alakoulussa opettaen kurdin kieltä ja historiaa. Suomesta opettajan töitä ei ole kuitenkaan löytynyt.

– Olen jättänyt Opettajat ry:hyn hakemuksen ja toivon, että sitä kautta löytyy minulle sopiva työ.

Oman alan töiden puuttuessa opettajasta tuli vuonna 2006 kebab-yritystä Halisiin, kun Aziz perusti yhdessä veljensä kanssa Halis-kebabin.

– Kebab on suosittu ruoka, ja jos löydämme toisen hyvän liikepaikan, saatamme laajentaa toimintaamme.

Kurdistanista Suomeen päätnyt Kadi Aziz työskenteli kotimaassaan kurdin kielen ja historian opettajana. Nyt hän pitää tärkeänä, että hänen Halisissa sijaitsevan kebab-yrityksensä asiakkaat ovat tyytyväisiä.

Azizin isä on kuollut sodassa, ja äiti asuu yhä Kurdistanissa. Nykyään Aziz on Suomen kansalainen, mutta jos tilanne Kurdistanissa muuttuu paremmaksi, hän haluaisi muuttaa takaisin kotimaahansa.

– Monia sukulaisia jäi asumaan Kurdistanin, ja sydämeni on siellä heidän kanssaan. Tällä hetkellä minun ei kuitenkaan ole turvallista palata sinne.

Vaikka Aziz kaipaakin väliä Kurdistanin, on hän ollut tyytyväinen Suomeen.

– Silloin tällöin vastaan saattaa tulla joku, joka suhtautuu meihin negatiivisesti. Muuten minut ja veljeni on otettu todella hyvin vastaan.

Kebab-annosten, pizzojen ja salaattien teon lisäksi Azizillä jää silloin tällöin aikaa uinnille ja jalkapallolle. Tärkeintä hänelle on kuitenkin työ.

– Minä olen tyytyväinen silloin, kun asiakkaat ovat tyytyväisiä.

Teksti ja kuva: Hanne Valtari

VIRTE-metalli Oy

Kuormakatu 12, 20380 Turku
Puh. (02) 275 1750

www.virte-metalli.fi

Asiakasomistajuus kannattaa!

Pysyvästi edullisen hintatason
lisäksi Bonus jopa 5%!

PRISMA

MARKET

TOK

- Sinun eduksesi

www.tok.fi

Monipuoliset jätteiden vastaanottopalvelut

Topinojan jätekeskus, Turku

Pitkäsaarencuja 7, t 020 728 2130 • avoinna ma–pe 6.30–21

Syyskuussa jätekeskus on normaalien aukioloaikojen lisäksi avoinna lauantaina 6.9. sekä Kierrätysviikon lauantaina 27.9. klo 9–14.

TURUN SEUDUN
JÄTEHUOLTO

Jäteneuvonta 0200 47470 (arkisin 9-16, pvm)

www.tsj.fi

RAKENNUSLEVYJÄ vuodesta 1970

Luotettavaa ja hyvää palvelua,
nopeasti ja ammattitaidolla

LEVY-JAATI OY

Autokatu 2, Turku puh. 253 9200, fax 277 0990
email: levy-jaati@pp.nic.fi

Avoinna ark. 8–17

Huoltamo yhdistää alueen ihmisiä Orikedolla

Ohikulkutien kupeessa sijaitseva Orikedon Shell on paljon muutakin kuin huoltoasema. Shellistä on muodostunut paikallisten asukkaiden ja Orikedon alueen yritysten työntekijöiden sosiaalinen keskus. Sijainnin vuoksi myös matkailijat pysähtyvät Orikedolla mielellään.

Päiväsaikaan asiakkaat koostuvat lounaskahvittelijoista ja ruokailijoista. Illemmalla asiakaskunta nuorentuu selvästi.

– Ensimmäiset aamuvirkut tulevat aamu neljältä puurolle. Lounasaikaan pöytiin istuu ruokailijoita läheisistä työpaikoista ja rekka- ja taksikuskit kahvittelevat pitkän päivän, kahvilatyöntekijä **Annikki Nordbland** kertoo asiakkaita.

Huoltamon henkilökunta on pysynyt pitkään samana ja se helpottaa työskentelyä asi-

akkaiden kanssa.

– Meitä on täällä eri-ikäisiä työntekijöitä ja se on meille vahvuus. Tuttujen ihmisten kanssa on myös helpompi työskennellä.

Lähelle on helppoa tulla

– Käyn usein tässä syömässä. Hyvä ruoka ja paikan läheisyys työpaikkaan nähden ovat suurimpia syitä täällä käymiseen, **Kari Silokangas** kertoo.

Silokangas pitää huoltoaseman ilmapiiristä ja palve-

Orikedon Shellin vahvuksia ovat muun muassa ympärivuorokautinen aukiolo ja tupakointi-tilat. Tupakointi-tilat huoltamon sisätiloissa ovat Turun alueella lakimuutoksen jälkeen harvinaisia, elleivät jopa ainetlaatuista.

lun tasosta.

– Saman katon alta saa polttoainetta niin autolle kuin ihmisellekin. Eihän hyvää tarvitse lähteä muuttamaan, hän toteaa pilke silmäkulmassa.

Väite saa tukea, kun katselee ympärilleen. Ruokapuoli on täpöten täynnä nälkäisiä asiakkaita ja myyjillä pitää kiirettä. Välillä huoltoasema vetää ihmisiä kauempaakin. Espoolainen eläkeläispariskunta **Anneli ja Ove Holmströmillä** on tapana pysähtyä Orikedolla matkallaan mökilleen Pyhämaalle.

– Paikka sijaitsee matkamme puolivälissä. Tähän on mukava pysähtyä syömään ja

parkkeeraus ison peräkärryn kanssa onnistuu myös helposti, pariskunta sanoo yhteen ääneen.

Pelikoneet bensaa tärkeämpää

Kellon taittuessa iltapäivästä iltaan paikalle saapuu nuorempaa väkeä. Varsinkin viikonloppuillat ovat saavuttaneet suuren suosion nuorten parissa. Katto päällä, poissa sateesta ja tuulen tuiskusta on monelle hyvä syy viettää aikaa kavereiden seurassa Shellillä. Pelikoneet pitävät huolen siitä, ettei aikakaan käy pitkäksi. **Kia Venho** ja **Liisa**

Järvelä tulevat pelaamaan juuri kyseisiä pelejä – joskus jopa monta kertaa viikossa. Tällä kertaa mukaan on liittynyt myös **Jaakko Peltoluoma**.

– Tulin nyt mukaan, kun tytöt käyvät täällä niin usein. Rauhallinen ilmapiiri ja mukava henkilökunta tekevät tästä hyvän paikan. On täällä, nyt ainakin, miellyttävämpää kuin jossain keskustan paikassa, **Jaakko** hymähtää.

– Me tullaan tänne varta vasten pelaamaan. Kotoa tänne ja täältä kotiin, tytöt tokaisevat keskittyessään samalla peliin.

Kahvilatyöntekijä **Annikki Nordblandin** mielestä aamuvuoro on paras työvuoro – Silloin jää enemmän vapaa-aikaa.

Yömyöhään tupakointipuolella viihtyvä nuorisoo ei ole aiheuttanut mitään ongelmia. Anniskeluoikeudet omaavaan huoltamoon ei tulla kaljoittelemaan, vaan viettämään aikaa ystävien kanssa.

– Viimeisen yhdeksän vuoden ajan kun olen täällä työskennellyt niin poliisi on käynyt paikan päällä vain kerran. Niin rauhallista täällä on ollut, **Annikki Nordbland** toteaa ylipäänä työpaikastaan.

Teksti ja kuvat: **Tuomas Keränen**

Jaakko Peltoloma, Kia Venho (vas.) ja **Liisa Järvelä** rentoutuvat pöytiin kiinteästi sijoitettujen pelien ääressä.

Ribera 25x40
SEINÄLAATTA
vaal. beige ja ruskea

17⁵⁰
m²

valkoinen 20x30
SEINÄLAATTA
matta

8⁹⁰
m²

valkoinen 25x40
SEINÄLAATTA
kiltävä, loimutettu

12⁹⁰
m²

Living Indoor 45x45
LATTIALAATTA
com.laatu, kivipuriste, t.harmaa

15⁰⁰
m²

Chamonix Rojo 45x45
LATTIALAATTA
kivipuriste, terracotta

10⁹⁰
m²

**RUNSAASTI POISTO-
JA LOPPUERIÄ** alk.

4⁰⁰
m²

LAMINAATIT
kl 31, pontilla
pähkinä, tammi ja
pyökki alk.

6⁹⁰
m²

PARKETIT

tammi

24⁹⁰
m²

Merbau

29⁰⁰
m²

**TOIVEITTESI
SAUNA
HELPOMMIN
KUIN KOSKAAN!**

iki

Iki-Pilari
**SÄHKÖ-
KIUAS 6 kW**

795€

HELO
sauna & steam

Helo Pikku Tonttu 6,

**SÄHKÖ-
KIUAS**

6 kW,
3-16 m³ saunoihin

1290€

Luterilaisen ajan pitäjänkirkko

Maaria eli Röntämäki oli 1400-luvulla Suomen vauraimpia seurakuntia. Vuonna 1498 paavi Aleksanteri VI määräsi koko pitäjän verotulot luovutettaviksi Turun pappiskommuunille, papin yhteisäsunnon. Näin alkoi Maarian asema Turun hengellisten mahtimiesten prebendana eli palkkipitäjänä. Kirkolle luovutettujen verotulojen laskettiin tuolloin olleen neljä hopeamarkkaa vuodessa.

Noin 40 vuotta myöhemmin Turun tuomiokapituli määräsi Röntämän seurakunnan tulot Turun koulun rehtorille Mikael Agricolalle, joka kirjoitti ensimmäiset suomenkieliset teoksensa tuolloin 1540-luvulla. Turun koulu oli tuomiokapitulin alainen. Tiedossa ei ole, saarnasiko Agricola myös Maarian kirkossa.

Uskonpuhdistus merkitsi sitä, että jatkossa kuningas sai määrätä kirkkoherran tällaisiin palkkipitäjäppäpiloihin. Niinpä Agricolan kuoltua vuonna 1557 määrättiin, että Röntämän pappila ja kaikki pitäjän tuotama papinvero kuluivat uuden piispa Paavali Juustenin palkkukseen.

Vuonna 1558 kuningas takavarikoi kirkolliset astiat, jotka vietiin Tukholmaan. Maarian kirkosta otettiin mm. kullattu monstranssi (pyhänjännösten sijoituslipas), kullattu kynttiläruunu, voiteluastia ja risti. Kullattu hopeakalkki jätettiin kirkkoon, mutta se varastettiin vuonna 1804. Pyhimyksenkuvat kuitenkin säilyivät kirkossa,

maalauksia ei peitetty ja liturgia säilyi pääosin katolisena aina 1600-luvun alkuun saakka.

Kirkkoherraksi tuli vuonna 1578 Jaakko Suomalainen eli Jacob Finno. Hän julkaisi virsikirjan suomenkielellä, mikä edesauttoi luterilaisuuden vakiintumista kansan syviin riveihin. Kansa saattoi nyt laulaa uskonnollisissa tilaisuuksissa omalla kielellään. Jaakko Suomalainen kuoltua kymmenen vuotta myöhemmin hänen leskensä meni naimisiin Turun koulun silloisen rehtorin Gregorius Teittin kanssa. Samalla Maarian kirkkopitäjä siirtyi hänen nimensä. Teitti olikin kirkkoherrana kuolemaansa asti vuonna 1615.

Teitin kuoleman jälkeen kuningas Kustaa II Aadolf palautti Maarian Turun piispalle. Piispa-kirkkoherrat olivat hyvin etäisiä seurakuntalaisilleen. Heidän apulaispappinsakin esiintyivät aikakirjoissa pääasiassa kääntäjänsä milloin minkäkin niityn omistuksesta tai välenselvityksessä jonkin isännän kanssa. Vuodesta 1660 lähtien nimitettiin kirkkoherroiksi akatemian professoreita, joiden suomenkielen taito oli mikä oli. Ylempään ja alemman papiston välillä oli jyrkkä ero tuona oikeoppisuuden vuosisatana.

Ajan kuva kirkossa

Luterilaisuus juurrutettiin suomalaisiin eikä poikkeavia näkemyksiä hyväksytty. Luku-kinkerit otettiin käyttöön, ja jukuri-päiset saivat istua kirkon

edessä jalkapuuissa. Kirkkosaliin tulivat penkit ja tarkka istumajärjestys.

Ehkä vaikuttavin esine kirkon nykyisessä sisustuksessa on saarnatuoli vuodelta 1662. Sen valmisti Daniel Sudrovius Tuomiokirkon saarnatuolin jäljennöksenä. Rungossa ovat hoikat goottilaiset pilarit kahden tai kolmen pylvään ryhminä ja sen pyörökaarissa peileissä on veistettyjä figureita. Katos kapenee porrasmaisesti ylöspäin ja ylimpänä seisoo lippua kantava ylösnoussut Vapahtaja. Katostaivaaseen on veistetty auringonkasvot.

Turun Akatemian opiskelija ja Per Magnus Gyllenius kävi kirkossa elokuussa 1653 ja siellä hän näki myös ”vanhan urkukäkin”. Mahdollisesti tämä oli peräisin 1500-luvulta. Vanhemman soitimen positiivien osia säilyttiin vielä 1700-luvulla sakarisissa. 1600-luvulla hankituissa uruissa oli vain yksi äänikerta, ns. sormiurut. Niitä pidettiin kuorin pohjoisosan parvella. Koko maassa oli tuolloin vain 14 urut, jotka kaikki sijaitsivat ranikolla. Koska urkua ei vielä ollut, niin uruilla soittivat mm. Turussa oleskelevat ruotsalaiset, saksalaiset ja baltialaiset muusikot. Isonviihan aikana urkujen pillit varastettiin ja kirkko jäi ilman urkuja pitkäksi aikaa.

Kellotornin avonaiset seinät muurattiin umpeen vuonna 1686 ja yläosa muutettiin. Silloin hankittiin myös suuri kello, joka halesi vuonna 1852, kun sitä soitettiin tulipalon vuoksi.

Valistuksen aika

Suuret koettelemukset 1700-luvun alussa koskivat Maariaa melko lievästi. Nälkävuosina 1695–97 pakolaisia virtasi sisämaasta Maarian kirkon ohi nälkäisinä, heikkoina ja sairaina. Syksyllä 1710 levisi rutto Turun seudulle. Elokuun lopussa 1713 saapui Venäjän keisarillinen armeija Turkuun. Venäläisiä majoitettiin myös Maarian kirkon viereen ja maarialaiset joutuivat tekemään työpalvelua miehittäjälle.

Isovihan jälkeiset 40 vuotta kuluivat edelleen luterilaisen yhtenäiskulttuurin merkeissä. Vuonna 1763 kirkkoherraksi asetettiin Akatemian taloustieteen professori Pehr (Pietari) Kalm, joka muutti Maariaan puolisonsa kanssa. Hän oli jo suuressa maineessa mm. tekemänsä pitkän Pohjois-Amerikan matkan takia. Hän näyttää viettäneen paljon aikaansa Maarian pappilassa. Sen puutarhaa hän kutsui todelliseksi paratiisiksi. Tuolloin saapuivat pappiloiden kautta suomalaisiin puutarhoihin niihin nykyään kuuluvat viinimarjat, karviaiset, puutarhamansikat, raparperit jne.

Maarian kirkon lisäksi oli kirkkopitäjässä useampia kappeleita. Kalmin aikana rakennettiin Kaksikertaan kirkko. Itse Maarian kirkossa peitettiin vasta nyt keskiaikaiset maalaukset kalkilla. Kirkossa suoritettiin maalausta myös 1777, jolloin mm. saarnatuoli sai uuden maalauksen, joka oli marmorina muistuttavaa kultaa, vihreää ja vaaleansinistä väriä.

Jo Kalmin eläessä oli suunniteltu uuden pappilarakennuksen rakentamista. Kalm itse kuoli vuonna 1779 ja hänet haudattiin Maarian kirkkomaahan. Hänen muistolaattansa tehtiin sisälle kirkkoon vuonna 1929. Professori Salomon Kreanderin tullessa seuraavaksi kirkkoherraksi alkoi vihdoin uuden pappilarakentaminen. Tuloksesta oli vuonna 1791 Suomen ensimmäinen tiilistä rakennettu pappila. Aumakattoisen, aluksi

Maarian kirkon saarnatuoli goottilaisine pylväineen ja taivas-katoksineen vuodelta 1662 on arvokas käsityötaiteen näyte.

viisihuoneisen rakennuksen arkitehtuuri oli aikansa edustavimpia koko maassa.

Kreander rakennutti myös kirkkotarhan aidan itäosaan hautakapin, jossa on mm. Sjöstedt- ja Spoof-sukujen arkkuja. Samalta ajalta on myös hoviokkeuden sihteri C.G. Baehrin kapeli kirkkotarhan luoteisosassa.

Kalm ja Kreander edustivat 1700-luvun valistunutta yhteiskuntaa, sen pyrkimyksiä elinolojen parantamiseen ja lisääntymään vaurautta. Kustavilaisena aikana tuli vielä kolmas merkit-

kin historialle ja runoudelle. Hänen aikanaan rakennettiin kirkon ympärillä olevaan aitaan uusklassilliset portaalit arkkitehti Charles Bassin mukaan vuonna 1803. Samalla koko aita korvattiin uudella.

Ruotsin ajan loppupuoli oli valoisa aikaa Turun seudulle. Maarian seurakunnalla oli ilo saada omiksi kirkkoherroikseen ajan johtavia valistumiehiä.

Teksti: Hannu Laaksonen, kulttuurihistorioitsija
Kuvat: Dmitri Ovtchinnikov

Turussa 1800-luvulla elänyt italialaissyntyinen arkkitehti Charles Bassi piirsi Maarian kirkon uusklassiset portit.

Kirkon vanhimmat seinämaalaukset 1400-luvulta kertovat keskiajan ihmisen uskonnollisesta ajattelusta.

Alttarikaappi on lyypekiläistä alkupeärä 1400-luvun puolivälistä.

muistoja Koroisista

Elävä fossiili

Koroisten talon itänurkalla komeilee magnoliapuu. Ylipuutarhuri Aarno Kasvi on todennut sen olevan lajissaan Suomen suurin. Puu on kasvanut katonharjan korkeudelle neljänneksivuosiasadassa.

Dmitri Ovtchinnikov

– Istutin magnolian 1980-luvun puolivälissä, muistelee Ulla Laine.

Laineen suku asutti Koroista lähes kaksisataa vuotta. Ulla Laine asui tilalla viime kesään saakka.

– Taimen ostin Kauppilan puutarhasta. Kesti neljätoista vuotta, ennen kuin magnolia kukki ensimmäisen kerran. Magnoliat ovat trooppisten seutujen kasveja ja siksi harvinaisia Suomessa. Koroisten puu on määritelty japanimagnoliaksi, jonka luonnollinen kasvualue on Japani. Jostakin syystä se on viihtynyt Koroisten maaperässä.

Magnolia kuuluu kukkakasvien esi-isien joukkoon, josta kaikki nykyiset kukat ovat kehittyneet.

Ikivanhat kivetynneet fossiililöydöt kertovat, että magnolia on kasvina pysynyt rakenteeltaan samanlaisena sadan miljoonan vuoden ajan. Aikoinaan dinosaurukset haistelivat sen valkoisten kukkien huumaa tuoksua.

Magnolian rauhallinen kasvutahdi sopii hyvin Koroisten historialliseen maisemaan. Puu muistuttaa siitä, että vanha ja pysyvä voi olla kaunis. Se on elävä ja elinvoimainen fossiili vuosimiljoonien takaa.

Tytti Issakainen

Koroisten kartanon magnoliapuu oli täynnä valkoisia kukkia viime vapun aikaan.

Dmitri Ovtchinnikov

Ekokolossa ei tarvitse olla ehdoton

Hanna Raivikko asui aikaisemmin ylioppilaskylässä, mutta muutto Koroisten Ekotaloon ei ollut hänelle suuri harppaus elämäntapojen suhteen.

Asukkaat käyttävät kulkuneuvoina polkupyöriä ja sauna lämpimää puulla, mutta kaikilla on myös tietokoneet ja olohuoneen nurkassa nököttää digiboksi.

– Ei olla totaaleja, vaan pyritään tekemään niin paljon hyvää kuin mahdollista. Kaikesta ei tarvitse luopua, toteaa Hanna Raivikko, Koroisten Ekokolon asukas.

Elämä Ekokolossa on tavalista arkea, johon kuuluu luonnollisesti erilaisia kulutusvalintoja. Tällä hetkellä vanhaa kierrätettyä jääkaappia ollaan vaihtamassa uuteen ja energiatehokkaampaan, joka myös hankitaan kierrätettynä.

Ekokolossa vuoden asunut

kestävän kehityksen opiskelija Raivikko, 23 huomauttaa, että yhteisöllisyys korostuu, kun koti jaetaan viiden asukkaan kesken. Porukka vaihtuu talossa usein ja Raivikko myöntää, että välillä tietenkin tulee asuinkumppaneiden kanssa erimielisyyksiä. Jotkut ovat luonnollisesti myös ekologiselle elämälle toisia enemmän omistautuneita, ja joidenkin kanssa solmitaan läheisempiä ystävyyssuhteita.

Raivikko on viihtynyt Ekokolon asukkaana, mutta perää myös kaupungin ja koulun vastuusta rakennuksesta, sillä hänen mielestään talon puitteista ei ole pidetty tarpeeksi hyvää huolta.

– Varmasti tämä pitää paikkansa, toteaa Sirpa Halonen, Turun ammattikorkeakoulun kestävän kehityksen koulutusohjelman koulutuspäällikkö. Hänen mukaansa rakennuksen kunnosta on keskusteltu paljon kaupungin tilalaitoksen kanssa, mutta ongelmana on määrärahojen puute. Lisäksi Ekokolo sekä sen ympärillä sijaitsevat muut Turun ammattikorkeakoulun vuokraamat rakennukset ovat suojeltuja kohteita, mikä tuo lisäongelmia mahdollisiin rakennus- ja kunnostusprojekteihin. Halonen painottaa, että Ekokolon kunnosta pyritään kuitenkin huolehtimaan.

– Koitetaan suojella ja säilyttää ettei hajoa käsiin ja joka vuosi tehdään jotakin, viimeisimpänä ikkunoiden vaihto.

Ekokolo on projekti, jonka toimimisesta jokainen asukas vastaa myös omalla panoksellaan. Vastuu talossa on jaettu erilaisiin velvollisuuksiin, joita ovat esimerkiksi talon kiviakemalan huolto ja tyhjenys sekä saunan puuvaraston

täydennys. Ekokolon elämä onkin hyvin yhteistä: talkoovoimin kunnostetaan puitteita sekä järjestetään tapahtumia, kuten kaveripiirissä suuren suosion saavuttaneet kesäjuhlat, pienimuotoiset festarit, kesällä 2007. Myös kellari-kerroksessa sijaitsevat sauna ja takahuone on rakennettu yhdessä kierrätysmateriaaleista. Opiskelijoiden niin-

ikään itse rakentamassa vesi-vaippauunissa kiertää kuuma vesi, joka tuo patterin tavoin lämpöä huoneisiin.

Pihan luomupellon antimia ovat esimerkiksi sipuli, peruna, porkkana, härkäpapu, mustajuuhi ja tomaatti. Riippuu pitkälti vuodesta, riittääkö sato oman talon tarpeisiin. Myös kierrätys on luonnollinen osa Ekokolon

arkea. Raivikko uskoo, että taloon muuttavilla on ollut jo aikaisemminkin sama vakamus ekologisten elintapojen suhteen. Hän pohtii, kuinka erilaiset arvot omistavan henkilön muutto Ekokoloon voisi saada tämän pohtimaan asioita ja kulutusvalintojaan perusteelliseen.

Teksti ja kuvat: Minna Kalenius

Ekokolo

- Ekokolo tai Ekotalo on Turun Ammattikorkeakoulun Kestävän kehityksen koulutusohjelman ekoasumisen yhteisö Koroisissa (perustettu vuonna 2000).
- Päärakennuksia on kaksi, joista toisessa Ekokolossa asuu viisi Turun Ammattikorkeakoulun opiskelijaa.
- Koroisten tilat ovat Turun kaupungin omistuksessa ja vuokraajana toimii Turun AMK, jolle myös asukkaat maksavat vuokraa.
- Vuokrasopimukset ovat määräaikaista ja ne tehdään opiskelijoiden opiskeluaikana puitteissa.
- Ideana on edistää ekologista elämäntapaa.
- Ekokolon asumiskokeilun lisäksi alue on Turun AMK:n opetuskäytössä.

Ekokolon asukkailla tärkeä yhteisöllisyyden luja on iterakennettu sauna. Puuliiterin täyttövuorossa muotoilun opiskelija Ari Nurminen.

Lisätietoa Ekokolosta:
<http://www.yle.fi/multifoorumi/vihreapolku/zgo.php?z=20040402142796847358>

Seitsemän oikein asiakaspalvelussa!

Meillä hyvän palvelun saaminen ei ole turista kiinni. Paikallisosuuspankit on valittu jo seitsemättä kertaa Suomen parhaan asiakaspalvelun pankiksi.*

Tervetuloa meille, kun haluat aidosti tarpeitasi vastaavaa ja arkijärkistä pankkipalvelua. Osuustoiminnallisina yritysinä olemme tottuneet olemaan omiemme asiaila.

Soita, niin sovitaan Sinulle parhaiten sopiva aika asioitteesi hoitoon!

LIEDON OSUUSPANKKI

Turku, Hämeenkatu 12, puh. (02) 4711470
Palvelemme: ma 10.00-18.00, ti-pe 10.00-16.30

www.liedonosuuspankki.fi

* Tilastallimus Oy / Kansallinen asiakaspalvelupalkinto -tutkimus 2001-2007

Asioita voi muuttaa, säästämällä.

10000

Säästäminen kannattaa aloittaa vaikka tänään. Pienestään kuukausittaisesta summasta tulee suuri summa, kun annat ajan tehdä tehtävänsä. Säästöistä voit saada myös OP-bonusta. Käy osoitteessa op.fi/saastaminen katsomassa säästökuriamme tai tule käymään konttorissamme. Näet itse, kuinka aika vaurastuttaa säästäjän.

TURUN SEUDUN
Osuuspankki

Škoda Octavia Suomen ostetuin auto!

Ake 1-7.2008

Nyt 100 kpl erä heti toimitukseen

Škoda Octavia 1.9 ja 2.0 TDI malleja
Myös DSG-automaatteja!

Škoda Octavia 1.9 TDI Ambiente 23.840,-
Škoda Octavia 1.9 TDI Elegance 25.640,-

Maantiekulutus 4.2 l/100km EU Mix 4.9 l/100km
Combi-mallit +1000,- (hinnot sis. toimituskulut 600,-)

Kaupanpäälle
Talvirenkaat vanteineen
ja metalliväri

Tarjous koskee 7.-31.08.2008 välisenä aikana tehtyjä tilauspöytäkirjoja/tarjouksia varastossamme olevasta 100 auton erästä.

Ambiente varusteet mm:

- Climatic -ilmastointi
- ESP ajonhallintajärjestelmä
- Ajotietokone
- 6 x turvatyyny
- CD-Audiojärjestelmä
- Vakionopeudensäädin
- Jäähdytettävä keskinäjä edessä
- Sähkökiskun edessä
- Sähköpeilit
- Keskuslukko kaukosäädöllä
- Sumuvalot

Elegance varusteet lisäksi mm:

- Climatronic -automaatti-ilmastointi
- Ksenonvalot
- Sähkökiskun takana
- Sadetunnistin
- Alumiinivanteet

Rinta-Joupin Autoliike Oy

Katso yli
1500:n auton
valikoima: www.rinta-jouppi.com ja www.auto.fi

Piiskakuja 10 • Turku • P. (02) 281 0281
Ma 9-20 • Ti-PE 9-18 • La 10-15

Kunnallisvaalit 2008 — kolme kysymystä alueen ehdokkaille

Kuntalaisen mahdollisuus vaikuttaa oman kuntansa päätöksentekoon konkretisoituu neljän vuoden välein. Lokakuun 26. päivä avautuvat jälleen äänestyspaikat aamulla kello 9.00 ja sulkeutuvat klo 20.00. Ennakköäestys järjestetään 15.–21.10.2008.

Turun valtuustossa on 67 valtuutettua ja Väestörekisterikeskuksen mukaan Turussa asui vuoden 2008 alussa 166 993 äänioikeutettua eli jokaista valtuutettua kohti 2492 henkeä, jotka voivat äänestää. Käytännössä kuitenkin pienimmät äänimäärät, joilla ehdokas pääsi läpi valtuustoon vuonna 2004, olivat kolmensadan äänen tietämissä, jopa pitkälti alle kolmensadan.

Vuoden 2004 kunnallisvaalissa Koroiset-lehden levikkialueella korkein äänestysprosentti oli Nummen sivukirjastossa (64,5 %), joka oli Turun vilkkaimpien joukossa. Kristillisellä opistolla äänestysprosentti (62,6 %) ei juuri jäänyt tästä ja oli keskiarvon paremmalla puolella. Halisten koulun alueen äänestysprosentti (48,4 %) jäi Turun seitsemänneksi alhaisimmaksi.

Turun vuoden 2004 kunnallisvaalien vaalitulospäätöksessä analysoidaan syitä, jotka vaikuttavat äänestyskäyttäytymiseen. Korkeaa äänestysprosenttia Turussa selittävät mm. äänioikeutettujen korkea ikä ja parempi tulotaso. Myös naiset äänestävät miehiä vilkkaammin. Matalaan äänestysprosenttiin löydettiin syitä mm. maahanmuuttajavaltaisuudesta. Turun vaalipiiriin yli 6000 äänioikeutetusta maahanmuuttajasta äänesti kunnallisvaalissa 2004 vain hieman yli 200.

Valtuutetut tekevät päätöksiä, jotka koskevat meidän jokaisen elämää ja elinympäristöä. Äänestämällä jokainen pääsee vaikuttamaan siihen, minkä suuntaisia nämä päätökset ovat.

Koroiset-lehden ilmentymisalueella asuu seitsemäntoista tämän syksyn kunnallisvaalehdokasta. Ehdokkaat on poimittu ja haastateltu heinä-elokuun vaihteessa, joten syyskuun loppuun mennessä on saattanut tulla vielä joku uusikin ehdokas, joka ei ole ehtinyt mukaan.

Esitimme samat kolme kysymystä kaikille seitsemälletoista ehdokkaalle.

1. Mitkä asiat ovat lähellä sydäntäsi kunnallisessa päätöksenteossa?
2. Miten näet, että aluetta – Koroinen, Röntämäki, Halinen, Oriketo, Metsämäki – tulisi kehittää?
3. Miten aiot ottaa oman asuinalueesi huomioon kunnallisessa päätöksenteossa valtuustossa tai muissa luottamustoimissa?

Hanna Nurmi

Päivi K. Eskola

Keskusta (sit.) / Röntämäki / paivie@nic.fi, (02) 253 9313

1. Päätöksenteon avoimuus, demokraattisuus ja valtuuston päätösvalta. Päätäjille kuukausittain radioitu kyselytunti. Valtuuston lippuäänestykset palauttavat vallan puoluejohtolta valtuutetuille ja ihmisten luottaminen politiikkaan lisääntyy. Kuntalaisten mielipiteitä on kysyttävä ja kuunneltava vakavasti. Yhtiöittäminen (ja siitä yleensä seuraava yksityistäminen) on yksi vaihtoehto monista, muiden alueen mielenkiinnon herättäminen vain luovuutta ja rohkeutta.

2. Liikenneympyrät ja korotukset hidastavat tehokkaasti ja edullisesti nopeuksia kouluilla ollen myös maisemointikeino. Nuorille kohtauspaikkoja aikuisten/seniorien kanssa, esim. lautapeli-keskustelu-

ideointi-askartelu-lehtienluku-jne-kahvilaita joissa nuorten haluamia eri alojen esitelmää, teematilaisuuksia tms. Usein mukaan tulisi myös joku seudun/kaupungin päättäjistä kuuntelemaan ja vastaamaan. Sukupolvien lähentäminen auttaa nuorten aikuisen-tarpeeseen, kunnan päätöksenteon lähentymiseen, mielenkiinnon herättämiseen sekä inhimillisemmän yhteiskunnan rakentamiseen. Voipa tällä olla vaikutusta myös syrjäytymisen vähenemiseen nuorten tuntiessa olevansa tärkeitä oman kuntansa päätöksenteossa.

3. Olemalla läsnä kuntalaisille ja välittämällä tietoa kaksisuuntaisesti. Meidän ikinuorten on aika kuulla ja tutustua tuoreisiin nuoriin, heidän hyvinvointinsa on meidänkin etumme.

Piia ELO, Suomi-Venäjä-Seuran toiminnanjohtaja

SDP / Röntämäki / www.piaaelo.net

1. Turun kyky vastata tulevaisuuden haasteisiin, kuten ympäristöasioihin, joukkoliikennekysymyksiin ja muuttuviin palvelutarpeisiin ovat mielestäni kuntapolitiikan kiinnostavia kysymyksiä. Turun pitää pystyä tarjoamaan hyviä ja toimivia palveluja, jotka ovat kaikkien saatavilla varallisuudesta tai asuinalueesta riippumatta.
2. Alue on vireä, mutta kehittämistä on aina, varsinkin turvallisuudessa, viihtyisyydessä ja liikenne-ratkaisuissa. Usein alueen heikkoutena nähdään sen moninainen asukaskunta, kuitenkin opiskelijat, maahanmuuttajat, lapsiperheet ja eläkeläisväestö voivat saada oikein kohdennettuna paljon iloa monipuolisesta ympäristöstä. Esim. Halisten liikekeskuksen alue voisi olla turvallinen kohtauspaikka ja Vanhan Tampereentien ja Hama-runkadun risteys on erittäin vaarallinen varsinkin ruuhka-aikoina.
3. Joukkoliikenteen kehittäminen ja kaavoitus ovat asioita, joihin erityisesti tulee kiinnittää huomiota. Yksipuolinen asutuspolitiikka, lisääntyneet sosiaaliset ongelmat ja alueen kehityksen yksipuolistuminen ovat jätäneet jo pitkään. Muun muassa jokirannan kävelyreitti on kohentanut aluetta, mutta virkistysmaastot pitää saada entistä parempaan käyttöön ja palvelut monipuolise-mmiksi. Näin väkirikkaalla alueella koulujen ja lastentarhojen kunto ovat elintärkeitä ja lisäksi tarvittaisiin apteekki.

Pentti Huovinen, tutkimusprofessori

Kokoomus / Röntämäki / www.penttihuovinen.fi

1. Turku on Suomen arvokkain ja hienoin kaupunki. Mitä muut ajattelevat Turusta, riippuu pitkälti meistä itsestämme ja kyvystämme toimia yhdessä. Kunnallisen päätöksenteon haasteita ovat politiittisen yhteistyön parantaminen ja kaupungin talouden vakauttaminen. Minulle tärkeitä osa-alueita ovat terveydenhoito, iäkkäämpien kaupunkilaisten palvelut sekä lasten päivähoito. Turku on myös koulu- ja korkeakoulualue. Yhteistyötä kaupunkilaisten ja päätöksentekijöiden kesken pitää tehostaa, varsinkin kaavoituksessa ja ympäristökysymyksissä.
2. Koroisten alue on historiallisesti korvaamattoman arvokas, ja sen tulee myös näkyä alueen kehittämisessä. Kaupunginosamme ovat viihtyisiä asuinalueita, mutta viheralueita ja ulkoilureittejä voidaan edelleen parantaa. Yhteistyö asukkaiden ja alueen yritysten, oppilaitosten, omakotiyhdistysten sekä seurakunnan kanssa tuo parhaat tulokset. Koroiset-lehti on tästä erinomainen esimerkki.
3. Me olemme yhdessä jo pitkään tehneet tuloksellista työtä asuinalueemme kehittämiseksi. Ympäristökeskus ja Vaasan hallinto-oikeus ovat osoittaneet, että poltoltalotasiassa olemme olleet perustellusti oikealla asialla. Yhdessä tekemisen toivon jatkuvan niin asukkaiden kuin alueemme valtuutettujen kesken. Tämä on minulle tärkeä asia.

Jiri Keronen, Oik. yo

Perussuomalaiset / Halinen / herrakeronen@gmail.com, keronen.blogspot.com

1. Demokratian toteuttaminen ja kansalaisten todellisten päätöksentekomahdollisuuksien lisääminen on tärkeää niin kunnallisella, valtiollisella kuin ylikansalliselkin tasolla. Kunnallinen taso on ihmistä lähimpänä ja sen vuoksi päätöksenteko- ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen tulee lähtää jo kunnalliselta tasolta. Tasa-arvon toteuttaminen on valittamattomia demokratian kannalta. Eritoten naisten asemaa tulee parantaa ja kaikkien sukupuolisyrittäjä, esimerkiksi uskontojen nimissä, on puututtava ehdottomasti.

2. Esimerkiksi Halisissa, Haliskylän alueella, rikollisuus on oikeasti vakava ongelma. Rikollisuuden syihin on perehdyttävä ja niihin on puututtava todellisesti ja oikeasti toimivien keinoin. Mikäli keino ei toimi, silloin on valittava jokin toinen keino. Inflaation ja öljyn hintojen nousu myötä myös julkisten kulkuvälineiden käyttökustannukset kasvavat. Keskustasta kauempana asuville on varmistettava toimivat ja edulliset kulkuyhteydet.

3. Turun yleisen hyvinvoinnin parantaminen vaikuttaa myös Turun lähiöiden hyvinvointiin. Asioiden miettiminen koko Turun kannalta tiettyjen alueiden sijaan on ainoa keino kehittää koko Turku.

Ari Korhonen, SDP:n puoluesihteri

SDP / Halinen / www.arikorhonen.fi

1. Oman arkeni kautta tunnen hyvin lapsiperheiden tarpeet. Ikääntyneiden ja vanhusten huolet ja odotukset ovat tulleet tutuiksi omien vanhempien kautta. Lisäksi ympäristökysymykset ovat lähellä sydäntä.
2. Lähellä oleva päivähoito tulee turvata, koska alueella asuu paljon lapsiperheitä. Busseja pitää kulkea keskustaan riittävästi ja joukkoliikenteen lippujen hinnat on pidettävä alhaalla. Alueen hyvää ulkoilureittistöä tulee edelleen kehittää. Pyörätieyhteys pitää rakentaa keskustaan asti siten, että yö-kylän rautatieaseman kohdalta pääsee uutta siltaa pitkin joen yli Yliopistonkadulle ja sieltä edelleen kauppa-torille saakka. Halisten-Röntämäen alue on kaunista ja jokirannat ovat virkistysarvoltaan verrattavissa Ruissaloon. Alueen arvokkuuden huomaaminen ja sen kunnossa pitäminen on tärkeää.

3. Pitää huolehtia riittävästä investointimäärärahoista, että aluetta ja pyörätieverkostoa voidaan kehittää. Myös joukkoliikenne tarvitsee resursseja. Ennaltaehkäisemistä pitää kartoittaa ja luoda ne toimintamallit, mihin investoimalla on mahdollisuus saada aikaan kokonaistaloudellisia säästöjä. Esimerkiksi asumisneuvojan palkkaaminen vähensi Varissuolla vuokratuloja ja asuntojen korjauskustannusten määrää. Halisissa pitäisi toimia samoin. Ennaltaehkäisy tulee olemaan hyvinvointiyhteiskunnan suurin innovaatio ensi vuosikymmenellä.

Kunnallisvaalit 2008 – kolme kysymystä alueen ehdokkaille

PENTTI KOSONEN, professori Keskusta / Nummi

1. Valtuuston päätöksenteko on nykyään enemmän suuria asioita, joista tärkein on budjetti. Olen kiinnostunut taloudesta ja sillä kannalla, että pannaan suu sakkia myöten. Kun talous on kunnossa, pystytään hoitamaan vanhuksia, lapsiperheitä ja sairaita. Alijäämisten tilinpäätösten tekeminen vuosi toisensa jälkeen ei ole mahdollista. Päätöksenteko demokratiassa on aina kompromissien tekemistä, muuten emme olisi demokratia. Kaikkien puolueiden on myös otettava vastuuta ja talous on saatava kuriin. Valtuustoryhmien välinen yhteistyö ja suhde virkamiehiin on tärkeää.

2. Lähelle ihmisiä tarvitaan ulkoliikuntapaikkoja, joissa voi esimerkiksi pelata pallopelejä ja joita voidaan talvella jäädettää luisturadoksi. Ensimmäisten luokkien pitäisi olla hyvin lähellä pieniä koululaisia. Joissakin tapauksissa tästä joudutaan tinkimään, etenkin jos lasten määrä entisestään laskee. Maahanmuuttajalasten suomen kielen koulutus on kotoutumisen a ja o. Katujen kunto on huolestuttava, monin paikoin tiet ovat jo vaarallisissa kunnossa.

3. Aina pitää katsoa kokonaisuutta. Valtuutetun pitää pyrkiä saamaan asukkaat tyytyväisiksi koko kunnassa eikä lähteä ajamaan aivan pieniä yksityiskohtia. Polttolaitos tulee siirtää pois nykyisestä paikastaan. Olen kaupunginhallituksessa tehnyt kolme selvityspyyntöä Topinojan kaavasta ja siihen varattavasta uuden polttolaitoksen tontista. Puistoalueet ovat tärkeitä – niitä ei saisi nakertaa vähitellen rakentamalla. Alueelliset sosiaaliset tilat, kuten sivukirjastot, joissa voi tavata ihmisiä, ovat tärkeitä.

ANNIKA LAPINTIE, kansanedustaja, varatuomari Vasemmistoliitto / Halinen / gsm. 050 5113 156, www.annikalapintie.net

1. Tärkeitä asioita ovat kunnalliset palvelut: terveydenhuolto, koulut, päiväkodit, vanhuksista huolehtiminen ja julkinen liikenne. Kunnalliset maksut, kuten terveyskeskumaksu ja päivähoitomaksut rasittavat eniten vähävaraisimpia kuntalaisia ja siksi niistä tulisi luopua ja rahoittaa palvelut verovaroin. Kunnan päätöksillä on suuri merkitys ihmisten asuinympäristöön, Orikedon jätteenpolttolaitos pitää siirtää kauemmas asutuksesta. Kunnallisilla päätöksillä voi olla myös laajempaa merkitystä, ja ilmastomuutoksen torjumiseksi Turun tulisi näyttää esimerkkiä kaupunkisuunnittelussa suosimalla joukkoliikennettä ja pyöräilyä.

2. Ennen kaikkea on Aurajoen rantojen vapaat virkistyskäyttöoikeudet taattava kaikille. Niinkin yksinkertainen asia kuin roskakorien ja ongelmajätteiden keräyspisteiden lisääminen parantaa viihtyvyyttä kummasti.

3. Asun Halisissa, jossa asuu paljon myös opiskelijoita. Monille opiskelijoille, koululaisille ja eläkeläisille luontevin tapa liikkua on erityisesti talvisaikaan joukkoliikenne. Turvallisen ja sujuvan liikenteen varmistamiseksi pitäisi lippujen hintoja laskea ja vuorovälejä tihentää. Kouluterveydenhuollon ja nuorten mielenterveyshuollon resurssit ei voi tinkiä, sillä lyhytnäköiset säästöt joudutaan muutos maksamaan tulevaisuudessa takaisin moninkertaisina.

RAULI MICKELSSON, VTT Vihreät / Halinen

1. Minua kiinnostavat erityisesti koulu- ja päiväkotiasiat (koska poikani ovat niissä). Kokemukseni mukaan ne ovat nyt ihan hyvällä tolalla. Halisten kouluun pitäisi kuitenkin saada sali, joka toimisi iltapäivä- ja kokouksumistilana. Henkilöautoilun vähentämiseen pitäisi pyrkiä ilmastomuutoksen hidastamiseksi. Tämä tarkoittaa kävelyn, polkupyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytysten parantamista. Turkuun pitää saada pikaraitiotie. Turku on vanha arvokas kaupunki, sen miljööä pitää vaalia. Turussa on muun muassa runsas määrä vanhoja arvokkaita puutaloja, joiden arvo pitää tajuta. Turku pitää tulevaisuudessakin olla Turun näköinen kaupunki vanhoine erityisine miljöineen. Olen myös kiinnostunut kaikenlaisesta kulttuurista. Erityisesti turkulaisten kuvataiteilijoiden työskentelyedellytyksiä pitäisi parantaa. Kaupungin pitäisi hankkia taiteilijoille tilat, joiden käyttökustannukset olisivat pienet ja joita he itse voisivat hallita.

2. Halisten koulun yhteyteen pitäisi saada monitoimitila, joka päivisin hyödyttäisi koulua, iltapäivisin iltapäiväkerhoja sekä iltapäivä- ja yökerhoja ja järjestöjen kokouksumistaita. Alueella ei myöskään ole kaikkia mahdollisia palveluita. Postiin on pitkä matka kuten apteekkiinkin.

3. Näkökulmani lähtee Halisista ja kun mahdollisesti menen valtuuston kokouksiin (pyörällä, bussilla tai kävelen), näen ensiksi Halisten alueen. Teen työtä mainitun monitoimitilan puolesta ja sitä vastaan, että Orikedon ryhdyttäisiin rakentamaan jätteenpolttolaitosta.

PIRKKO KUNNARI, rakennusmestari Vasemmistoliitto / Rântämäki

1. Keskeisiä asioita ovat koulut ja kouluasiat. Olen töissä Turun kaupungin talotoimessa ja kierrän työssäni paljon kouluja. Joukkoliikennettä pitää myös kehittää. Ei pitäisi ajatella, että sen pitää tuottaa. Toimiva joukkoliikenne on tärkeä asia. Joskus esimerkiksi Turun päivänä voisivat bussit olla ilmaisia, jotta ihmiset tutustuisivat niihin. Keskeinen asia on veronmaksajien tunnistaminen. Virkamiesten pitäisi pitää mielessä, että he käyttävät veronmaksajien rahoja ja täältä pohjalta miettii mitä niillä tehdään. Tämä tarkoittaa myös vastuullisuutta työpaikoilla ja johdon pitää motivoida kunnan työntekijät tekemään työtä, huono johtaminen aiheuttaa rahan menetyksiä. Turusta poismuutto myös huolestuttaa ja Turun pitäisi lisätä tontteja lähelle keskustaa, jotta ihmiset jäisivät Turkuun.

2. Alue on jo aika hyvä: se on luonnonläheinen, palvelut ovat lähellä, samoin ulkoilumahdollisuudet kuten Koroisten kävelyreitit ja urheilukentät. Koirapuisto olisi hyvä saada alueelle. Jäteasioita täytyy pitää silmällä ja tarkkailla jättekustaa ja mm. hajuhaittoja. Jäteasioihin liittyy myös jäteliikenne Vanhalla Tampereentielle, jonka kyydistä putoa roskaa matkan varrelle. Koulupoliittikkaa pitää miettiä ja turvata lähikoulu, mutta ei muutaman lapsen takia vaan järkevästi. Jos rahaa jää koulujen supistuksista, pitää rahat käyttää koulujen henkisen puolen parantamiseen ja palkata lisää koulukuraattoreita ja psykologeja, jotka voisivat keventää opettajien taakkaa.

3. Vierastan ajatusta, että valtuutetut edustava omaa aluettaan. Valtuutetut edustavat koko kaupunkia. Lähellä olevat asiat huomaa kuitenkin paremmin. Kouluasiat ovat alueellisesti tärkeitä. Jäteasioissa ja Koroistenkaaren tielinjauksessa täytyy pitää silmät auki ja ajoissa puuttua asioihin, koska niistä ihmiset joutuvat kärsimään.

SAMULI LINTULA, Kauppat. yo Vihreät / Rântämäki / www.samulilintula.net

1. Erittäin tärkeää on mielestäni luoda viihtyisiä asuinalueita, joissa on hauskaa ja viihtyisää kodin seinien ulkopuolella. Liikenteen melu ja asfaltti tuntuvat minusta kurjimmilta asioilta. Myös kodin seinien sisäpuolella pitää olla turvallista, siksi perheväkivallan vastaiseen työhön ja lastensuojeluun pitää panostaa erityisesti. Omalta osaltaan myös Turun ja turkulaisten tulee pienentää ekologista jalanjälkeään ja vähentää hiilidioksidipäästöjä mm. suosimalla joukkoliikennettä, pyöräilyä ja kierrättämistä.

2. Alue tarvitsee parempia postia- ja apteekkipalveluita, mikä kenties edellyttäisi hieman lisää asukkaita. Asukas-, järjestö- ja kerhotoimintaa varten tarvitaan iltaisin avoinna oleva tila keskeiselle paikalle. Alueen joukkoliikennettä tulee kehittää Rântämässä, jottei kahta bussia tilaisi aivan peräkään ja sen jälkeen joutuu odottamaan jopa 40 minuuttia. Erityisesti Halisissa on tuttava työllisyys ja kaikille maahanmuuttajille on annettava niin paljon suomen kielen opetusta kuin he itse katsovat tarvitsevänsä. Ohitustietä ei pidä rakentaa tieyhteyttä Koroistenkaareen, sillä se lisää alueen läpikululiikennettä ja erityisesti raskasta liikennettä. Topinojan kohdalle ei pidä rakentaa uutta tietä, vaan Koroista on kehitettävä arvokkaana, historiallisena kansallismaaisemana. Polttolaitos on siirrettävä pois tiiviin asutuksen läheisyydestä.

3. Puhelimeni ja sähköpostini ovat aina auki alueen asukkaiden yhteydenotolle. Kaikkia Turun alueita tulee kehittää tasa-arvoisesti. Koroisten seutukaa ei saa koskaan kärsiä, vaikka alueellamme ei asuisi niin paljon keskeisiä kunnallisia päättäjiä kuin muualla.

VILLE NIINISTÖ, kansanedustaja, VTM Vihreät / Halinen / www.villiniinisto.fi

1. Kokonaisuutena se, että Turkua kehitetään ihmisten lähtökohdista. Oltuani nyt jo valtuutettuna sekä reilut kaksi vuotta kaupunginhallituksen jäsenenä tunnen hyvin Turun tilanteen. Nykyaikana menestyvät kaupungit ovat niitä, joissa ihmiset haluavat asua: se tarkoittaa ennen kaikkea hyviä palveluita, aktiivista kulttuurilämää ja viihtyisää kaupunkimiljöötä. Eri elämäntilanteissa olevien ihmisten tarpeet on otettava palvelutarjonnassa huomioon. Palvelujen on joustavasti vastattava ihmisten, eikä byrokraatian tarpeisiin. Turussa olisi päästävä eroon suurten puolueiden perinteisestä sulle-mulle valtapoliitikasta, joka on lamaannuttanut kaupungin kehittämisen. Olen myös ollut hyvin aktiivinen Turun seudun yhteistyön puolesta puhujana. Kuntarajat eivät saa olla este esimerkiksi hyvälle kaavoitukselle ja joukkoliikenteelle.

2. Haluaisin kehittää alueesta hyvien palvelujen puutarhakkaupungin, jossa palvelut on helposti tavoitettavissa, asuinympäristö viihtyisää ja harrastusmahdollisuudet hyvät.

3. Seuraan säännöllisesti asuinalueemme erityiskysymysten kuten kaavoitusasioiden etenemistä kunnan päätöksenteossa. Olin kaupunginhallituksen jäsenenä mm. aktiivisesti ajamassa vaihtoehtoa Orikedon uuden polttolaitoksen rakentamisen sijaan. Näin aion toimia jatkossakin.

Kunnallisvaalit 2008 — kolme kysymystä alueen ehdokkaille

LARS NYBERG, opettaja Ruotsalainen kansanpuolue / Röntämäki

1. Talous on saatava kuntoon. Tämä pitää sisällään mm. sen, ettei Turku vuodesta toiseen saa keikkua yrittäjien mielipidelistausten häntäpäässä. Järkevän hintaisia tontteja on saatava lapsiperheidenkin ulottuville enemmän, jolloin huoltosuhdetta voitaisiin parantaa. Tämän jälkeen voidaan sitten jakaa yhteistä hyvää kouluille, sosiaalitoimelle ja kulttuurille – olkoonkin, että mekanismi ei ole ihan näin yksinkertainen. Luottamuselinten päätösten on näytävä virkamiesten toimissa. Näin ei aina ole ollut, mikä osaltaan heikentää Turkkuvaa.

2. Polttolaitos pitää puolipitkällä tähtäimellä saada muualle. Samoin sen henkilökunnan olisi tunnettava ja seurattava ympäristölupien ehtoja, eikä niin, että laitosta ajetaan öljyllä kovasti ulisten – suodattimet poistoketjuna. Muutoin ulkoilualueita tulee kehittää ja yritystoimintaa tukea jotta paikallinen elämä pysyisi vireänä.

3. Tukemalla kaikin tavoin myönteisen Turku-kuvan kehittämistä järkevää ja perusteltujen päätösten myötä. Valvomalla, että kaavoitus ja virastojen toiminta on tarkoitukseenmukaista.

ANJA PAAVONPERÄ, THM, hoitokodin johtaja Suomen Kristillisdemokraatit / Röntämäki

1. Tärkeää on erityisesti ikääntyneiden arkiturvallisuus. Ihmisten pitää saada olla mahdollisimman kauan kotona ja tuntea itsensä arvokkaaksi. Perheiden tukeminen ja työttömien huomioiminen kaikessa päätöksenteossa on oleellista. Pitää synnyttää keskusteluyhteys virkamiesten ja luottamusmiesten välillä kuntalaisten parhaaksi ja tarvitsemme lisää yhteistyötä yli puoluerajojen. Kunnan pitää palkata sopivia henkilöitä eikä valita poliittisin perustein. Haluaisin että kaikissa turkulaisissa heräisi toivo paremmasta tulevaisuudesta.

2. Arvostan ja rakastan tätä ympäristöä, jossa yhdistyy maaseudun rauha ja kaupungin läheisyys. Haluaisin, että täällä asuisi lapsiperheitä ja lapsilla olisi turvallinen ympäristö, turvallinen koulumatka ja koulu mahdollisimman lähellä. Lapset pitää huomioida kaavoituksessa ja liikenne- ja rakennusasioissa. Ympäristö pitää säilyttää puhtana, erityisesti ilmanlaatu. Terveyspalveluiden pitää olla hyvien kulkuyhteyksien päässä myös ilman omaa autoa liikkuville. Nuorisot tarvitsee omalla alueellaan ajanviettopaikkoja, jotta ei tarvitse lähteä kaupungille. Nuorisot pitäisi kehittää tietoisesti ja ihmisten pitäisi mieltää, että olemme tämän alueen asukkaita ja välitämme toisistamme. Haluaisin, että ihmisillä olisi oma paikka toimia ja myös maahanmuuttajat tulisivat mukaan vapaaehtoistyöhön.

3. Haluan ehdottomasti ajaa lasten koulua ja turvallista koulutietä sekä ikääntyneiden kotipalvelun ja kotisairaanhoidon kehittämistä.

PIRJO RANTI, THM, lehtori Kokoomus / Halinen / GSM: 050 5343 523, pirjo.ranti@gmail.com, pirjoranti.kokoomus.info

1. Koen tärkeimmiksi kunnan perustehtävät: terveys- ja sosiaalipuolen ja opetuksen. ammatti antaa pohjaa näiden molempien hallintokuntien asioissa. Hallintokuntien toiminnan kehittäminen on tällä hetkellä keskeistä. Perinteisiä hallintokuntajakoja pitää pystyä muuttamaan tarpeen mukaan. Ihmisten pitää kokea viihtyvänsä Turussa ja tällä alueella. Nuorille perheille pitää pystyä tarjoamaan kohtuuhintaisia tontteja ja esimerkiksi kunnallistekniikka pitää himoittaa riittävän edulliseksi.

2. Aluetta tulee kehittää siten, että jokaista osaa kehitetään omanlaisenaan siten kuin on luontaista alueelle ja luonnolle. Oriketo on teollisuusaluetta ja sinne ei kannata lisätä asutusta. Halinen on omakotialuetta eikä tarvita enää kerrostaloja. Metsämäkeä pitää myös kehittää omakotialueena. Maalaismiljö, vanhat pellot ja vanha asutus pitää säilyttää. Ne muodostavat harmonisen kokonaisuuden. Koroisten niemeä pitää kehittää yhteistoiminnassa eri toimijoiden välillä. Kirkon vieriset puistot pitää säilyttää puistona. Elinpuistoa voisi ehostaa.

3. Olen ollut kehittämässä Halisten koulua rakentamisesta asti ja sinne on saatukin lisää opettajia, pienryhmä ja koulunkäyntiavustajia. Kun lautakunnassa tai puolueessa puhutaan oman alueen asioista, pystyn nostamaan esiin ja viemään asioita eteenpäin perustelemalla ne hyvin. Yksinä näitä ei pysty hoitamaan. Liikenne- ja jätteenpolttolaitoksen sijoittaminen ovat ajankohtaisia ja keskeisiä.

ARTO SALMINEN, kiinteistöhoitaja SDP / Metsämäki / artosalminen.ehdolla.fi

1. Koska itselläni on nuoria, sydäntäni lähellä on nuorisotulevaisuus. Pyrin siihen, että myös niitä heikommin menestyviä tuetaan koulutusputkessa entistä enemmän ja tehokkaammin. Elämänsäkaaren toisessa päässä on vanhennevalle väestölle taattava inhimillinen ja turvallinen vanhuus.

2. Siistissä ja turvallisessa kaupungissa on hyvä asua. Jokaisen asukkaan on voitava viihtyä valitsemallaan asuinalueella. Kannatan sitä käytäntöä, että kaupunkisuunnittelu käy kuulemassa alueen asukkaiden mielipiteitä. Vain siten saadaan kehitettyä juuri jokaisen omaa kaupunginosaa. Tältä alueelta puuttuu mm. sisäliikuntapaikka, jota mielestäni tarvitaan. Liikennejärjestelyt on alueella myös kehitettävä.

3. Täällä on paljon vireillä olevia asioita, kuten Maarian altaan pohjoispuolisen omakotialueen rakentamisen liikkeelle saattaminen, uuden Maarian kirkkoisillan rakentaminen ja Koroisten luontopolun loppuunsaattaminen. Nämä ovat alueen asioita, joita pyrin vieämään eteenpäin.

JUKKA SURAKKA, FT, tutkimusjohtaja Vihreät (sit.) / Röntämäki

1. Terveystuho, sosiaalihuolto ja ympäristöasiat. Nämä asiat ovat kukin erikseen tärkeitä mutta myös liittyvät läheisesti toisiinsa. Erityisesti pyrin vaikuttamaan aktiivisen, toimintakykyisen ja viikkellisen ikääntymisen puolesta ja toimimaan ikäihmisten kotona selviytymisen parantamiseksi. Ympäristöasioissa pyrin vaikuttamaan kotitalousjätteiden kierrätyksen tehostamiseen. Työni puolesta ammattikorkeakoulun terveydenedistämisen tutkimuspäällikkönä myös koulutusasiat ovat lähellä sydäntäni.

2. Alue on hyvä ja viihtyisä erinomaista, mutta kehitettävää on ja haasteita riittää; polttolaitos ja kaatopaikka alueella tulevat työllistämään kunnallista päätöksentekijää. Alueen liikennejärjestelyistä parantaisin joukkoliikennedyhteyksiä ja rauhoittaisin joitain alueita autoliikenteeltä, etenkin raskaalta liikenteeltä. Yhdessä kehittämällä alueesta saadaan vieläkin parempi. Asukkailla on hyvä yhteishenki ja he ovat toimeliaita, joka luo siihen hyvät edellytykset esim. Maarian altaan virkistyskäyttö. Laadukkaiden terveyspalveluiden edellytykset on turvattava.

3. Tulen olemaan alueen asukkaiden "äänitorvi" ja tulen aktiivisesti valvomaan ja puuttumaan aluetta koskeviin asioihin. Alueen etujen ajamisessa kannatan periaatetta että terve epäluulo on hyväksi eikä vahingoita ketään. Sinisilmäisyys taas saattaa kostautua siinä, ettei ehdi tai ei enää voi vaikuttaa yhteisiin asioihin.

TEEMU VÄLIMÄKI, ohjelmistosuunnittelija Perussuomalaiset / Nummi

1. Olen idealisti ja individualisti ja se vaikuttaa suhtautumiseeni. Ohjenuorani on Suomen perustustalaki ja se, mitä siinä sanotaan. Haluan, että ihmisten annetaan enemmän päättää omista asioistaan. Päätöksenteko on siirretty lautakuntiin eikä valtuusto päättää tärkeitä asioista. Kuntalaisten pitäisi päästä helpommin seuramaan päätöksentekoa. Haluaisin olla mukana päättämässä siitä, miten rahojta jaetaan. Kunnan ei tarvitse omia itselleen sellaisia tehtäviä, joita sen ei tarvitse hoitaa. Koulutus on lähellä sydäntäni.

2. Alueella tarvittaisiin jonkinlaista toimintaa, joka saisi ihmiset kohtaamaan. Ihmisten pitäisi alkaa edes tervehtiä toisiaan. Maahanmuuttajat pitäisi myös saada mukaan yhteisöön ja maahanmuuttajien asumiskeskitymiä purkaa. Nummen alueella peruspalvelut ovat kunnossa. Nummen kirjaston kohdalla on liikenteessä vaarallinen kohta jalankulkijoille ja erityisesti lapsille. Sille pitää tehdä jotain, koska nopeusrajoitus ei auta.

3. Kysyn ihmisiltä, mitä mieltä he ovat ja mitä he ajattelevat.

Maaailman nopeimmat koirat Metsämäessä

Sanne-Mari Laaksonen

Maaailman nopeimman koiran, greyhoundin, maksiminopeus ylittää jopa 80 kilometriin tunnissa. Kuvassa Metsämaen Greyhound Stadionilla paistatteleva greyhound uros Click Up, joka on Greyhound Racingin Suomen mestari vuosimallia 2006.

Metsämaen raviradan keskele rakennetulla Greyhound Stadionilla kilpailevat maailman nopeimmat koirat, greyhoundit, sekä pienemmät koiraurheilijat, whippetit. Greyhound Racing onkin suosittu koiraurheilulaji. Lajin johtavissa maissa, Irlannissa, Englannissa, Yhdysvalloissa ja Australiassa koiraurheilu on suuren yleisön suosiossa ja vedonlyönteinen iso bisnes. Suomessa kilpaillaan harrastusmielessä ja koirat ovat ennen kaikkea kotieläimiä.

– Metsämaen Greyhound Stadionia voisi tällä hetkellä sanoa sijaintinsa ja radan muodon kannalta Suomen pääräksiksi. Radan tekoon on haettu

mallia Irlannista, ja se täyttää parhaiten kansainväliset turvallisuusstandardit, Turun Greyhound Klubin puheenjohtaja **Hannu Niemi** kertoo.

Greyhound Racingiä kilpaillaan kaikkiaan neljällä radalla: Turussa, Tampereella, Haukiputaalla ja Hyvinkäällä. Kilpailukausi sijoittuu huhtikuusta aina syyskuulle saakka. Kisapäivinä paikalle saapuu viitisenkymmentä koiraa omistajineen.

– Turussa järjestetään kisapäiviä noin kymmenen. Koiria saapuu tänne ympäri Suomen. Viime vuonna Turussa kävi pari koiraa aina Venäjältä asti, Niemi muistelee.

Metsämaen Greyhound Stadionilla järjestetyt suurimmat kisat olivat vuoden 2000 euroopanmestaruuskilpailut. Tämän vuoden suurimmiksi kilpailutapahtumiksi Niemi nimeää elokuussa juostavat Masters ja Oaks -klassikkokilpailut.

– Greyhound Racing on hieno ja todella vauhdikas koiraurheilulaji. Greyhound voi maksimissaan saavuttaa jopa 80 kilometrin tuntinopeuden. Paikan päällä viihtyvät hyvin sekä harrastajat että mielenkiinnosta paikalle eksynyt yleisö ja tietysti kisaamisesta nauttivat koirat, Niemi toteaa.

Sanne-Mari Laaksonen

Olisiko kaapille paikka?

Tervetuloa
ORIKEDOLLE!

Kalusteet kodin jokaiseen tilaan **nopeasti ja edullisesti.**

www.oriikedonkeittiotukku.com

MA-PE 9-18, LA 10-14

Autokatu 15, 20380 Turku

p. (02) 8800 180

**ORIKEDON
KEITTIÖTUKKU**

– pikkuinen paremmalla palvelulla

YKSIN, KAKSIN, KAIKILLE

Rivitaloja, kerrostaloja ja pientaloja kaikkiin elämäntilanteisiin.

TVT Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Lehtolaakson

asunnoissa asuu tuhansia turkulaisia.

Kysy lisää ja tee asuntohakemus netissä tai palvelutoimistossamme.

TVT Asunnot Oy
Kiinteistö Oy Lehtolaakso

Käsitöyläiskatu 3, 20100 Turku

Vaihde (02) 330 000 • Vuokraus (02) 262 4888 • Avoinna: ma 9.00–17.00

ti 10.00–15.45, ke–pe 9.00–15.45 • www.tvtasunnot.fi www.lehtolaakso.fi

LUOTETTAVAA, JOUSTAVAA
JA MONIPUOLISTA
KIINTEISTÖHUOLTOPALVELUA
JOKA TALON TARPEISIIN

• HUOLTOTYÖT
• SIIVOUKSET
• ULKOALUEIDEN
HOITO

• HARJAKONE-
PALVELU
• PÄIVYSTYKSET
• SIJAISUUDET

TURUN KIINTEISTÖÄSSÄ OY

0400 521 258

RIIMUKATU 12 20380 TURKU

Fax (02) 238 8295

huolto@kiinteistoassa.fi

www.kiinteistoassa.fi

HUOLLOT JA KORJAUKSET
KAIKKIIN AUTOMERKKEIHIN.
MYÖS ILMASTOINTIHUOLLOT JA
DIAGNOSTIIKKATESTAUKSET.

AUTO-SALO

Kärsämäentie 4 Turku

Puh. (02) 2539 331

ENERGIA SYNTYY YHTEISTYÖSTÄ

Turku Energia tuo energiaa asiakkaidensa elämiseen, asumiseen ja yrittämiseen. Haluamme joka päivä lunastaa lupauksemme hyvästä palvelusta toimimalla tehokkaasti, vastuullisesti ja avoimesti asiakkaidemme kanssa.

www.turkuenergia.fi

Turku Energia

nordea.fi

LyhennysJoustolla muutat lainasi maksuerää

Kun asuntolainassasi on LyhennysJousto, taloutesi pysyy helpommin tasapainossa. Verkkopankin kautta käyt itse muuttamassa lainasi maksuerää. LyhennysJouston määrä voi yleensä olla korkeintaan 10% lainasi määrästä. Lisätietoja saat konttoristamme tai soittamalla 0200 3000 (pvm/mpm) ma–pe 8–20.

Teemme sen mahdolliseksi

Nordea

LOPETA UNEKSIMINEN. TÄYSIN UUSI LAND ROVER FREELANDER 2.

★★★★★
TM-TESTIVOITAJA 1/08
Paras maantiellä.
Paras maastossa.
Paras kaupungissa.

Uusi Freelander 2 • 2.2 TD4 diesel • 3.2 i6 bensiini • 3 vuoden takuu

Inchcape
Turun autotalo

Orikedonkatu 12, Turku, puh. 0207 704 400
Ma 9-20, ti-pe 9-18, la 10-14

mainetta ja kunniaa

Halisukko ja Halisakka

Toukokuun HaliSillassa valittiin vuoden Halisukoksi näyttelijä **Risto Salmi** ja Halisakaksi emäntä **Leena Sipilä**.

Vuoden Hamarolainen

Vuoden Hamarolaiseksi nimitettiin Hamaron markkinoilla kesäkuussa KoroSet-lehden toimituskunnan jäsen **Hanna Nurmi**.

KoroSet-lehden stipendit

KoroSet-lehti jakoi stipendejä alueen kuudesluokkalaisille. Stipendin saivat **Ronja Jokinen** Pallivahan koulusta, **Otso Turunen** ja **Sini Koponen** Nummen koulusta sekä **Henna Jaakkola** ja **Julia Salo** Raunistulan koulusta. Paimalan koulun stipendi jaetaan joulujuhlissa.

Turun kristillisen opiston perusopetuksen stipendin sai **Otso Tummauori** ja maahanmuuttajakoulutuksen stipendin **Apiprapong Wananong**.

Ari Korhosesta SDP:n puoluesihteeriksi

Pitkään Koroisten alueella asunut **Ari Korhonen** valittiin SDP:n puoluekokouksessa kesäkuussa puolueen uudeksi puoluesihteeriksi.

– Tehtävä on alkanut hyvin mielenkiintoisissa merkeissä. Tehtävässä on isoja haasteita, mutta myös isoja mahdollisuuksia. SDP:n johdossa on nyt uusi sukupolvi ja on hienoa olla yksi siitä sukupolvea. On myös erittäin hienoa, että muissakin puolueissa on vahvoja vaikuttajia Turusta, kommentoi Ari Korhonen.

Koroisiin Turun ammatti-korkeakoulun toimintaa

Turun ammattikorkeakoulu on vuokrannut vuonna 2008 Koroisten maatilaa asuinrakennukset ja saunan. Navettatilojen kunnostus-toimia jatketaan yhteisvoimin Turun kaupungin tilalaitoksen, ammattikorkeakoulun rakennustekniikan ja Turun ammatti-instituutin kanssa. Rahoitusta alueelle haetaan Central Baltic Interreg -ohjelmasta vuosille 2009–2011.

Turun ammattikorkeakoulun kestävä kehityksen koulutusohjelman koordinoima Lumo-projekti käynnistyi toukokuussa 2007, projektin rahoittajina ovat Varsinais-Suomen Liitto (Maakunnan kehittämisraha Tavoite 2-ohjelma) ja Turun ammattikorkeakoulu.

Koroisissa toimiva luonnonmateriaali- ja restaurointi- tietotaitokeskus materiaalipankkeineen avataan kulttuuripääkaupunkivuonna 2011.

Lisätietoja: www.lum-os.fi

Orikedon jätteenpolttolaitos ei saanut lupaa Vaasan hallinto-oikeudesta

Vaasan hallinto-oikeus antoi 16.6.2008 päätöksen, jolla se piti voimassa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen päätöksen olla myöntämättä ympäristölupaa uutta maakunnallista jätteenpolttolaitosta varten Orikedolle. Ympäristöluvan hakija Turun Seudun Maakaasu ja Energiantuotanto Oy valitti tästä päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Lue lisää: www.polttolaitos.net

Elämäsi kokoisia koteja

Miksi asustat ahtaasti, kun voit hankkia kodin, jossa on kaivunvaraa vuosiksi eteenpäin? Tule sovittamaan ja tee löytöjä.

vaso
Varsinais-Suomen Asunomies Oy

Rauhankatu 4, Turku | puh. 2747 000 | www.vaso.fi

Rauhankatu 4, Turku | puh. 2747 000 | www.vaso.fi

Liedon Säästöpankki

Eläköön elämän rikkaus.

Kaarina | Lieto | Loimaa | Naantali
Oripää | Paimio | Raisio | Turku
www.liedonsp.fi

kukkakauppa NUMMEN NARSISSI KY

Vanha Hämeentie 29
Turku
Puh. 237 2005

AVOINNA:
Ark. 9.00–18.00
La–Su 9.00–14.00

Tervetuloa katsastukseen

Palvelemme joustavasti ja monipuolisesti kaikissa ajoneuvojen katsastus-, rekisteröinti- ja vakuutusasioissa.

Katsastus

Oriko
Vanha tampereentie 205
ma 8 - 18
ti - pe 8 - 17
la 9 - 13
p. 075 323 2540

PARTURI KAMPAAMO

Punatukku

Avoinna:
ma-ti-to-pe 9–17
ke 10–19
la 9–14
Halisten liikekeskus
Gregorius IX:n tie 8
20540 Turku
Puh. 02-2370 656

Turun KOTIPESULA

Mattojen ja kodintekstiilien palvelupesula

Ruunikokkatu 3
Orikedon postin vieressä
Puh. (02) 238 7799
www.turunkotipesula.fi
kari.karppelin@turunkotipesula.fi

• Nopeasti
• Edullisesti
• Vaivattomasti

Plyysi- ja käytävätmatot laakavesipesuna

terveydeksi!

Miten varautua syksyyn?

Kesäloman keikkuvien helteiden jälkeen syksyn sateet ja "kylmyys" tuntuvat masentavilta. Ennen loma saimme jos jonkinmoisia ohjeita siitä miten sitä pitää oikein viettää. Nyt kun loma on ohi, huomaa että eihän se loma niin mennyt kuin oli tarkoitus. Ja jos menikin, niin olisi se sentään saanut jatkaa hiukan pitempään. Miten siis selvittää pimenävästä syksystä?

Tutkimusten mukaan parasta masentuneisuuden hoitoa ja ennaltaehkäisyä on hakeutua muiden ihmisten pariin. Pidä yhteyttä sellaisiin ihmisiin, jotka valavat sinuun voimaa eivätkä ime sitä. Yhdessä-olo on hyvää terapiaa. Jos joku nauraa yksin, muut pitävät sitä hassuna. Sen sijaan jo kahden ihmisen naurava yhdessä-olo on mitä luonnollisinta.

Syö terveellisesti ja sopivasti. Muista kasvikset ja vihannekset, täysjyväleipä, kasvisleivitteet ja rasvaton maito, kala kahdesti viikossa ja vähäsuolaiset ruuat. Terveellisen ruoan on todettu edistävän terveyttä. Hiljattain julkaistiin mielenkiintoinen tutkimus, jossa vihannesten syönnin havaittiin vähentävän aluillaan olevan eturauhassyövän kehittymistä. Tiukkaipioja ei sentään tarvitse olla. Synkkien päivien lomassa kannattaa hetken herkkutelle varata aikaa.

Alkoholin käytössä on aina se vaara, että se johtaa ongelmiin. Rajana voisi olla enintään kaksi annosta päivässä ja korkeintaan seitsemän viikossa. Jos annostelussa tuntuu olevan ongelmia, reagoi vielä kun voit ja valitse tipaton tulevaisuus.

Liikkuminen ehkäisee tehokkaasti masennusta. Älä liiku pelkästään siksi, että laihutaisit tai kunto nousisi vaan siksi, että nautit siitä. Liikkuminen yhdessä ystävän tai ystävien kanssa on erinomainen vaihtoehto. Koroisten alueilla on hyvät ulkoilureitit. Ja kävelyllä tietysti saavat mukaan.

Nuku ja lepää riittävästi. Aikuisen unen pituuden ihanne on jossain 7–8 tunnin välillä. Unen laatuun voi vaikuttaa, kun

välttää ennen nukkumaan menoa levottomia elokuvia, raskasta syömistä tai rasittavaa liikuntaa.

Ole utelias! Opi uusia asioita! Turha väittää, ettei iäkkäämpi opi uusia asioita. Oppimiskyky säilyy pitkään, vaikka oppiminen olisikin hiukan hitaampaa. Ja jos ei huvita opetella uusia asioita, tee sellaista, joista pidät tai olet aikaisemmin pitänyt. Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa.

Auta muita voimiesi mukaan. Vaikka lastenlapset ovatkin mukavia, suuren amerikkalaisen seurantatutkimuksen mukaan isoäitien sydänvaivojen riski kasvoi 50 prosentilla, jos he hoitivat lapsenlapsiaan keskimäärin yli yhdeksän tuntia viikossa. Ilmiö voi johtua lastenlasten hoitamisen aiheuttamasta stressistä, mutta myös siitä, että aikaa ei jää enää oman itsensä hoitamiseen ja omille asioille. Vaikkei tunteja ehkä kannatakaan laskea, tutkimuksen opetus on, että toisia auttaessa kannattaa kuunnella omaa jaksamista.

Ehkei se syksy sittenkään ole masentavaa aikaa: värikkäät lehdet ja poskia hiavelevä raikas tuuli, harrastusten joukkoon joku uusi juttu ja ennen kaikkea toiset ihmiset. Läheiset ja ystävät.

Pentti Huovinen, lääkäri

Kirjoittaja on Röntämaässä asuva lääkäri ja professori.

Suoraan omakotitalon pihalle

ASTIASSA
NELJÄ LOKEROA!

Uutta Suomen Turussa

Lokerot lasille, paperille,
kartongille ja metallille

L & T
huolehtii astiasta
ja tyhjennyksistä
Kysy lisää.

asiakaspalvelu
puh. 010 636 5656
www.lassila-tikanoja.fi

Dmitri Ovchinnikov

Dmitri Ovchinnikov

Tuuli Kasemaa

Tunnelmia HaliSillasta ja Hamaron markkinoilta

Dmitri Ovchinnikov

Hamaron markkinoita vietettiin Raiman kentällä 3. kesäkuuta ja paikalla viilsi niin pientä kuin vartuneempaakin väkeä Rantämäestä.

HaliSilla keräsi Halisten alueen asukkaita 22. toukokuuta viettämään yhteistä kesäiltaa ja tutustumaan toisiinsa ja koulun kunnostettuun pihaan.

Kummassakin oli markkinaisäntänä trubaduuri **Ju-kepoika** eli **Jorma Lehtelä** Koroisista.

Dmitri Ovchinnikov

Dmitri Ovchinnikov

PIZZAT

	Norm.	Perhe
1. BOLOGNESE jauheliha	6,00	12,00
2. AMERICANA kinkku, ananas	6,50	12,00
3. FRANCESCANA kinkku, herkkusieni	6,50	12,00
4. VEGETARIANA paprika, herkkusieni, oliivi, ananas	6,50	12,00
5. TULINEN PIZZA kebabliha, sipuli, jalapeno	6,50	12,00
6. DELLA CASA kebabliha, aurajuusto, ananas	7,00	13,00
7. FRUTTI DI MARE tonnikala, simpukka, katkarapu	7,00	13,00
8. KULTAPIZZA kebabliha, herkkusieni, katkarapu, ananas	7,50	14,00
9. SPECIAL kinkku, salami, aurajuusto, ananas	7,50	14,00
10. OPERA SPECIAL kinkku, tonnikala, katkarapuja, salami	7,50	14,00
11. QUATTRO STAGIONE kinkku, herkkusieni, katkarapuja, tonnikala	7,50	14,00
12. MILANO salami, katkarapu, kinkku, paprika	7,50	14,00
13. EL PASO kinkku, katkarapu, aurajuusto, tomaatti	7,50	14,00
14. JULIA kinkku, jauheliha, ananas, paprika	7,50	14,00
15. ALCAPONE salami, sipuli, aurajuusto, paprika, jauheliha	7,50	14,00

ORIKEDON TAVERNA

Vanha Tampereentie 137
20380 TURKU

**ATERIAPALVELUT
YILMAZ OY**

Puh. 02 - 2550 145

E-mail: orikedon.taverna@pp.inet.fi

www.orikedontaverna.fi

KEBABIT

Rullakebab	6,50
Rullakebab juustolla	7,00
Rullakebab aurajuustolla	7,50
Rullakebab fetajuustolla	7,50
Kebab pitaleipä	5,00
Kebab ranskalaisilla	6,00
Kebab riisillä	5,50
Kebab lohkoperunoilla	6,00
Kebab kermaperunoilla	6,00
Kebab MARMARA (liha, salaatti)	6,00
Kebab ISKENDER	6,50
(liha, jogurtti, leipäkuutiot, salaatti)	
Tavernan ERIKONEN	7,00
(liha, riisi, ranskalaiset, salaatti)	
Tuplaliha	2,00

Kastikkeet: mieto tai vahva
Majoneesit: paprika tai valkosipuli

ANNOKSET

Ranskalaiset	3,00
Makkaraperunat	5,50
Lihapullaperunat	5,50
Nakkiperunat	5,50
Kanakori	5,50
Herkkulautanen	7,00
(lihapullia, nakkeja, ranskalaisia)	
Annokset sisältävät salaatin.	

Koti, koulu, kirkko ja kasarmi

Ihmisen kasvaminen yhteiskunnan jäseneksi on monien ulkoisten vaikutusten summa. Lapsuuden ja nuoruuden herkkinä vuosina valitaan ihmisen sisäisen arvomaailman keskeisimmät peruspilarit, joiden varassa yksilö erilaisissa valintatilanteissa – monasti huomauttaen – tekee ratkaisunsa. Suomen kansan keskeisinä kasvattajina on monesti mainittu neljä K-alkuista instituutiota: koti, koulu, kirkko ja kasarmi.

Koti on tärkein lähtökohta ihmisen kasvuun. Vanhempien läsnäolo, huolehtiminen, rakkaus ja helläys ovat sitä kasvualustaa, jossa ihmistäineen istutetaan tietoisuus hyvästä ja pahasta ja tuon tietoisuuden perusteella tehtäviä valintoja. Tämän tietoisuuden antamisessa on vanhempien vastuu suurin, mutta kaikki ne ihmiset, isovanhemmat, kummit, tädit, sedät, enot, ystävät ja tuttavat, jotka kodin piirissä vaikuttavat, kantavat osavastuun lapsen arvomaailman syntymisestä. Koko tämän laajan koti-

piirin olemassa olo antaa lapselle myös hänen kaipaamaansa turvallisuutta arkipäivän monimutkaisessa maailmassa. Näin pitäisi olla, mutta mikä onkaan kotien todellinen tilanne tänä päivänä?

Koulu erilaisine esiasteineen tulee lapsen elämään jo varhaisessa vaiheessa ja vaikuttaa arvomaailman kehitykseen jopa parinkymmenen vuoden ajan. Koululla instituutiona ja opettajilla tiedonjakajina sekä kasvattajina on myös suuri vastuu lapsen henkisestä kasvusta. Koulu ei ole yksinomaan tiedon jakaja vaan osaltaan myös hyvien tapojen ja sosiaalisten taitojen opettaja. Perustaidot: lukeminen, kirjoittaminen ja laskeminen, ovat välttämättömiä. Niihin on keskityttävä. Mutta olisiko mahdollista koulunkäynnin alkuvuosina antaa nykyistä enemmän aikaa leikille, laululle ja liikunnalle? Näissä aiheissa läpikäyvänä sisältönä lie nee helppo toteuttaa monien tietojen ja taitojen oppimista.

Kirkko hengellisenä opettajana antaa edelleenkin monille nuorillemmekin elämästä tukevan eettisen arvopohjan. Nuorelle on turvallista saada uskoa, että on olemassa ihmistä suurempi voima, joka varjelee häntä elämän kaikissa tilanteissa. Lapselle vanhempien tai isovanhempien laulama laulu suojelusenkeleistä: "Maankorvessa kulkevi lapsen tie, hänt' ihana enkeli kotihin vie..." säilyy muistoissa läpi elämän ja antaa turvallisuuden tunteen elämän monesti oikukailla poluilla. Kirkko on myös useimmille meistä keskeinen toimija kodin juhlahetkien kasteen, konfirmaation, häiden ja hautajaisten hengellisenä juhlistajana. Kirkon vaikutus on monipuolisesti kansaa yhdistävä.

Kasarmi eli asevelvollisuuden aika on ollut nuorten erityisesti miespuolisten kansalaistemme perinteen kasvun paikka. "Intti" on nyt avautunut myös naisille ja sen suosio heillä on jatkuvasti kasvanut. "Intin" aikana

koetut yhteiset tapahtumat, joita mieluusti ystäväpiireissä muistellaan, luovat vuosi vuodelta jokaiseen ikäluokkaan vahvan yhteenkuuluvaisuuden tunteen. Aika kultaa muistot, mutta silti noilla muistoilla on merkittävä vaikutus isänmaallisuuden ja maanpuolustustahdon säilymiseen kansamme keskuudessa. Muuttuvassakin maailmassa on toivottavaa, että "kasarmi", puolustuslaitoksemme, edelleenkin perustuisi pääosin yleiseen asevelvollisuuteen. Vain siten sillä on mahdollisuus toimia nuorisomme kasvattajana ja omalta osaltaan vaalia kansalaistemme yhteenkuuluvaisuuden henkeä.

Huolestuneena olen tilastoista seurannut lasten ja nuorten psyykkisten sairauksien ja lasten huostaanottojen runsasta lisääntymistä. Mielestäni ilmiö viestii vakavasta häiriöstä yhteiskunnassamme. Eivätkö koti, koulu, kirkko ja kasarmi enää annakaan yhtenäistä perusturvallisuuden tunnetta nuorille. Vaadimmeko

Dmitri Ovchinnikov

herkässä iässä olevilta lapsiltamme liikaa globaalisuutta, liikaa sellaista tietoa, joka aiheuttaa lapsen ajatusmaailmassa turvattuun ja monille kestäättömiä henkisiä paineita. Joutuvatko lapsemme yksin liian aikaisin ottamaan kannettavakseen aikuisten maailmaan kuuluvia huolia. Eikö lapsillamme olekaan enää lapsuutta?

Pentti Kosonen
kaupunginvaltuutettu

Dmitri Ovchinnikov

Kaija Lehtilän nykyinen viisirivinen Kouvolaan harmonikka Tasotto on hänen viides harmonikkansa. Harmonikan käyttöä saattaa olla viisikymmentä vuotta, tämä on kymmenen vuotta vanha.

Kaija Lehtilä, joka on 21 vuotta toiminut aktiivisesti Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistyksessä, on ollut koko elämänsä ajan myös aktiivinen musiikki-inhiminen. Yhdistyksessä hän on toiminut jäsenkirjurina, monenlaisissa rooleissa johtokunnassa ja ollut mukana kaikkea toimintaa järjestämässä. Koko ajan on musiikki myös kuulunut hänen elämäänsä.

Kaija ja hänen miehensä **Martti Lehtilä** ovat asuneet jo -60-luvun lopulta asti Hamaron alueella. Ensimmäinen Tulustarha ja sitten -90-luvun lopulta nykyisessä viihtyisässä omakotitalossa Vuorensyrjäkadulla.

Kaija Lehtilä on syntynyt Kurusta, josta hän on perheensä mukana muuttanut Turkuun, ensin Raunistulaa

ja sieltä sitten Tulustarhaan Hamaroon.

Hän oli jo nuorena kiinnostunut musiikista, ja 14-vuotiaana hän sai oman harmonikan. Soittamisen alkeet hän sai Tampereen harmonikkakoulusta. Opittua taitoaan hän käytti Kurussa Karumaan tanssilavalla soittamalla lavatansseissa.

"Musiikki on kuulunut elämääni"

Turkuun tultuaan hän hakeutui Turun Kiikuriin laulukuo- roon ja sieltä hänet otettiin Kiikuriin pelimanniorkesteriin säestämään laulukuo- roa.

Musiikkiharrastuksiin tuli pieni tauko perheen perustamisen aikoihin, mutta musiikki veti pian taas puoleensa ja hän siirtyi Turun Autotiljat ry:n perustamaan orkesteriin. Tämä orkesteri toimi muutamien vuosien ajan.

Seuraavaksi hän oli mukana perustamassa Turun soitannollisen kerhon alaisuudessa toimivaa TSK-Hanureja. Tämän orkesterin mukana hän soitti vuodesta 1978. TSK-Hanurit muuttui omaksi itsenäiseksi yhdistykseksi Turun Harmonikkakerhoksi vuonna 1981. Turun Harmonikkakerhossa Kaija Lehtilä on toiminut sihteerinä ja eri tehtävissä johtokunnassa usean vuoden ajan.

Turun Harmonikkakerhon toiminta ei laajaa, esiintymismatkoja tehty paljon. Kotimaassa käytiin Ahvenanmaalla, Helsingissä Finlandia-talolla ja Kulttuuritalolla sekä pidettiin lukuisia konsertteja eri kaupungeissa. Turun Konserttitalissa esiinnyttiin useasti. Turun Harmonikkakerho teki silloin myös usein pitkiä soittomatkoja ulkomaille; mm. Ruotsissa käytiin useasti, Ranskaan, Itävaltaan ja aina Floridaan asti matkustettiin esiintymään. Näistä matkoista on jäänyt paljon hyviä muistoja ja ystäviä.

Näissä orkestereissa hän oli soittamassa ja toimimassa 25 vuotta. Tästä Harmonikkamusiikin edistämiseksi tehdystä merkittävästä toiminnasta Suomen Harmonikkaliitto on myöntänyt hänelle hopeisen ansiomerkin vuonna 2001.

Kaija Lehtilä on tehnyt myös paljon omia sävellyksiä, joita hän soittellut erilaisissa yksityistilaisuuksissa, mutta ne ovat valitettavasti jääneet pöytälaatikon kätöihin. Hän on säveltänyt myös Halisten kosken muistoja -nimisen valssin, jonka hänen miehensä Martti Lehtilä on sanoittanut. Valssin synnystä Kaija kertoo: "Minua pyydettiin kerran soittamaan Halisten koskelle muinaistuli-iltaan. Vaikka Halisten koski on Varsinais-Suomessa tunnettu, ei siitä ole tehty mitään sävelmää ja niin päätin, että jospa minä saisin sellaisen aikaiseksi. Niinpä kappale syntyi, mutta sitten tuli mieleeni ajatus, että voisihan tässä sanatkin olla. Pyysin miestäni avuksi, että jospa hän riittämättä sanat. Siinä ei kauan mennyt, kun sanat sovitettiin sävelmään. Näin on Halisten kosken muistoja -valssi syntynyt."

Nykyisin on soittaminen jäänyt jo vähän vähemmälle Kaijan elämässä, mutta omaksi ilokseen hän kyllä edelleen soittaa ja jotain sävellystäkin aina silloin tällöin näppäilee.

Tuuli Kastemaa

Dmitri Ovchinnikov

Kaija ja Martti Lehtilä kotinsa edustalla.

Halisten kosken muistoja -valssi

1. Äärellä virran Halisten kosken, muistoni mieleen kaipuuni jää, pimeät illat kuohuvat kosket, kaikki on kaunista elämä tää.
2. Äärellä virran Halisten kosken, kauniit ne muistot säilyä voi, kävelin sillan kuutamoi- loisten, kaikki mielessäni ain unelmoi.
3. Äärellä virran Halisten kosken, tarina myllyn muistoja tuo, jauhoi se viljaa leivän se antoi, haikuus menneiden aikojen luo.
4. Äärellä virran Halisten kosken, virta vie mennessään muistotkin nää, paljon se voisi kertoa meille, millaista ollut on elämä tää.
5. Äärellä virran Halisten kosken, kalat ne koskessa leikkiä lyö, vuodet ne vierii päivät ne vaihtuu, ilta taas rannalla hämää tää yö.

Sävellys: Kaija Lehtilä
Sanat: Martti Lehtilä

Aurajoki-festivaalit valtaavat myllärintalon!

Aurajokisäätiö

Aurastiftelsen

Turun päivänä 21.9. kannattaa suunnata Halistenkosken rannalle Aurajoen opastuskeskukseen. Aurajoki-Festivaalit valtaavat Myllärintalon kello 12–15 väliseksi ajaksi ja silloin on luvassa monenmoista kivaa tekemistä koko joen ja pihan täydeltä niin isoille kuin pienillekin. Lähde siis reippain mielin ihmettelemään ja kokeilemaan, mitä kaikkea joella ja sen rannoilla voi touhuta!

Melajan Aurajoki tarjoaa hienoja maisemia ja ruuhkatoman kulkureitin aivan kau-

pungin sydämessä. Ellet ole vielä hurautanut melonnan rentouttavaan maailmaan, pääsee uuden harrastuksen maailmaan kätevästi tutustumaan ilmaisen melontakokeilun merkeissä. Paikalla on melonnanohjaaja **Nisse Vuorinen**, jonka opastuksella saadaan kosketus inkkarimelonnan saloihin.

Aurajoesta tunnetaan lähes 40 eri kalalajia ja niistä aika moni on tavalla tai toisella edustettuna tapahtumassa. Oma kalaonnea voi kokeilla rannassa onkimalla

ja ellei koukkuun tartu saalista, voi eläviä kaloja ihailla pihalla akvaariossa ja suuressa altaassa. Harkkujen kalajuttujen makuun pääsee loimulohipadan äärellä ja fileitä kannattaa ostaa kotiinviemisiksi. Kalameininki jatkuu myös Aurajoen tunnusalan taimenen tehtävärädällä, josta palkintona luvassa kaikille osallistujille Aura Taimenen ikioma kirja. Jokamiehen ja -naisen varma kalansaalis tarttuu koukkuun viimeistään Myllärintalon sisäongintapisteessä.

Makeampia syksyn herkuja puolestaan pääsee maistelemaan kahviossa ja kulttuurinälkäisille löytyy yläkerran taidesalongista **Liisi Kaukon** grafiikkaa. Kala-aiheita käsittelee myös kauden päänäyttely **Launista lohipatoon**, joka tutustuttaa kalastuksen ja kalastusvälineitten historiaan ja kehitykseen.

Syyskuun aikana siivotaan urakalla rantoja ja vesistöjä ympäri maata ja maailmaa, kannamme kortemme kekon myös Aurajoessa.

Lauantaina 13.9. klo 12–14 järjestetään sukelluksenharastajien vedenalainen rantopuhdistustempaus **AWARE** (Aquatic World Awareness, Responsibility and Education) Turun keskustassa Aurasillan ja Kristiinankadun välisellä osuudella. Sukeltajat tuovat päivänvaloon polkupyöriä, puistonpenkkejä, liikenne-merkkejä, pulloja, käsilaaukkuja, kännyköitä ja monenlaista muuta tavaraa. Tule itse katsomaan, mitä muuta pinnan alta tänä vuonna löytyy.

Aurajoen opastuskeskus

Myllärintalo on avoinna 30.9. saakka tiistaista sunnuntaihin klo 10–18 sekä muina aikoina sopimuksen mukaan. Meille olet tervetullut kahville, melomaan, ostamaan kalastuslupia, tutustumaan näyttelyihin tai muuten vaan ihmettelemään Aurajoki-asioita. Meidät löydät osoitteesta Valkkimyllynkuja 2, Halinen, Turku ja tavoitat puhelimitse numerosta (02) 2623 441 tai sähköisesti laatikosta info@aurajoki.net. Aurajoen ajankohtaisella tapahtumatarjonnan langalla pysyt osoitteessa www.aurajoki.net.

Teemana koivu!

pe 7.11.2008 Tarja Heikkilän "Risuja ja rautalankaa" -näytelyn avajaiset klo 14

la 8.11.2008 Risukurssi klo 10–16 opettajana Tarja Heikkilä

su 9.11.2008 "Koivu ja luonto eheyttäjänä" Riitta Wahlströmin luento ja koivukatsaus maastoon klo 12–16

Ilmoittautuminen kurssille ja luennolle puh: 044 5302 587 Outi Tuomela. LUMO-projekti os. Koroistentie 2, 20380 Turku.

Koroisten maatilan pää-rakennusta vuokrataan vanhaan miljööseen sopiviin tilaisuuksiin: 044 5302 587 Outi Tuomela.

Tule tutustumaan oman alueen ehdokkaisiin

Koroiset-lehden kunnallisvaalitilaisuuteen tiistaina 30. syyskuuta Turun kristillisen opiston suureen auditorioon, Lustokatu 7.

Vaalipaneeli klo 18–19, jonka jälkeen kahvi ja vapaata keskustelua ehdokkaiden kanssa.

Tervetuloa!

Partiolippukunta Maarian Kämmevät toivottaa kaikki yli 7-vuotiaat tytöt tervetulleeksi mukaan toimintaan.

Mukaan voit ilmoittautua puhelimitse lippukunnanjohtaja Susanna Tammiselle 050 329 8376.

Viikottaisia kokoontumisia järjestetään vk 34 alkaen mm. Halisten seurakuntakodissa (Gregorius IX:n tie 8).

MAARIAN SEURAKUNTA

Maarian kirkko

su 7.9. klo 10 messu
su 14.9. klo 10 messu, kansanlaulukirkko
su 21.9. klo 10 messu

Pappilan pihapiiri

ti klo 9–12 nonstop perhekerho 2.9. alkaen
ti klo 13 päiväpiiri pappilassa (joka toinen viikko) 9.9. alkaen
ti klo 10–12 juttutupa irtisanotuille vanhassa pappilassa (joka viikko)
ti 23.9. klo 12 Nuoret eläkeläiset tutustuminen Maarian kirkkoon ja sen historiaan

Halisten srk.koti

ma 8.9. klo 18–20 Avoin Raamattu- ja rukousryhmä, pariton vko
pe klo 9.30–11 Perhekerho Halisten srk-kodilla perjantaisin (5.9. alkaen)
su klo 12–13.30 Halisten seurakuntakodilla sunnuntailounaat kerran kuukaudessa kuukauden toisena sunnuntaina (14.9., 12.10., 9.11. ja 14.12.)

Diakonin ajanvaraus ja puhelinaika Halisten srk-kodilla tiistaisin klo 9–10 ja torstaisin klo 9–11 puh. (02) 261 7476 Maahanmuuttajien ja työttömien yhteinen retki Heinäkkaan 2.10. Kysellä voi diakoniatyöntekijöiltä.

Nokanlinähetyspiiri

ke 24.9. klo 18 Taimi Toivosella Seunalantie 18
Lasten päiväkerhoista voi kysellä paikkoja Seurakuntayhtymän kasvatusasiainkeskuksesta puh. (02) 261 7217.

Maarian kirkossa su 21.9. klo 10 messu Kirkkokahvit pappilassa

Kulttuurihistorioitsija **Hannu Laaksonen** ja ylipuutarhuri **Aarno Kasvi** kertovat pappilan ja sen puutarhan rikkaasta historiasta. Aiheesta kertova esite julkaistaan. Tervetuloa!

*Itä-Maarian aluettyö
Halinen-Räntämäki ry*

HALISTEN KAHVILA toimii Kardinaalinkatu 3 A alakerrassa pihan puolella.

Tervetuloa kahvittelemaan (maksutta), lueskelemaan ja viihtymään seurassa.

Aukioloajat:

tiistaisin kello 12–14
keski- ja lauantaisin kello 14–16.

Leivän ja muun ruuan jakelua suositamme mahdollisuuksien mukaan (tulkaa mieluiten oman kassan kanssa).

*Tervetuloa lämpimästi kaikki!
Maarian seurakunta ja Halisten kahvilan väki.*

SELÄTÄ KAAMOS JA ALOITA OPISELKU!

Tule ja virkisty lyhytkursseilla, opettele uutta iloisesti paineita vailla.

Avioliittoleiri 20.–21.9.

80 €/pariskunta
Viikonloppuleirin vetäjinä toimivat pastori, konsultti ja perheterapeutti Merja Kangas ja aluesihtööri Osmo Kangas. Yhteistyökurssi Herättäjä-Yhdistyksen kanssa.

Espanjan alkeiskurssi 27.–28.9.

65 € (sis. lounaat ja kahvit)
Espanjan alkeet kerralla haltuun. Tiivis ja tehokas kurssi vasta-alkajille!

Säröä lapsen arjessa?

Mitä voin varhaiskasvattajana tehdä? 3.–4.10.
100 €, (sis. lounaat ja kahvit)

Kurssilla perehdytään lapsen käyttäytymisen häiriöihin sekä ongelmien perheiden kohtaamiseen liittyviin teemoihin. Kurssi on suunnattu varhaiskasvatuksen parissa työskenteleville, kuten lastenohjaajille ja perhepäivähoitajille.

Godly Play -peruskurssi 16.–17.10.

100 € yht. (sis. lounaat ja kahvit)
Kurssilla opetellaan kertomaan lapsille Raamatun kertomuksia Godly play -menetelmän avulla. Kurssi on tarkoitettu lapsi- ja perhetyöntekijöille ja muille kasvatustyössä oleville.

Musiikki työvälineenä koululaisten iltapäiväkerhossa 16.–17.10.

100 € (sis. lounaat ja kahvit)
Etsimme yhdessä tapoja rohkaista eri-ikäisiä lapsiryhmiä itseläisyyteen ja kontaktiin toisten kanssa musiikillisten harjoitusten avulla.

Perheleiri 22.–23.11.

45 €, 7–14 v. 50%
Tule yhteiseen viikonloppuun oman kotijoukon tai kummilapsen tai lastenlasten kanssa. Luvassa yhteisiä hyviä hetkiä tarinoiden, jumpan ja laulun parissa.

Joulunvietto 23.–27.12.

380 €
Perinteinen hyvä, vanhan ajan joulun.
"Taas kosketti ruutua ikkunan, tutun joulunkelin siipi..."

Tiedustelut ja ilmoittautumiset:

Hiikka Ollikainen, Jaana Rantala, p. (02) 412 3500/vaihde, hiikka.ollikainen@tk-opisto.fi, jaana.rantala@tk-opisto.fi.

TOIMITTAJAKSI TURUSSA!

Koulutamme toimittajia etenkin sähköisen median palvelukseen. Suuntaudu opinnoissasi monimedia- tai yhteisöjournalismiin.

Hae Diakin viestinnän koulutusohjelmaan ammattikorkeakoulujen syksyn yhteishaussa **15.–26.9.2008**. Koulutus alkaa tammikuussa 2009.

Tulevaisuuden opiskelupaikka odottaa osoitteessa www.toimittajakoulutus.fi.

Hakuohjeet: www.turku.diak.fi/hakeminen

AVOIN AMK – MENE JA TIEDÄ.

Muista myös avoimen AMK:n lyhytkurssit! Syksyllä tarjonnassa esimerkiksi:

Kielenhuoltoa kirjoittaville (1 op)
15.9., 17.9., 22.9., 24.9.2008. 50 €

Kuvat kuntoon. Photoshop ja kuva verkossa (2 op) 15.10.–29.10.2008 100 €

Mediakasvatuksen lähtökohdat ja tavoitteet (5 op) Verkko- ja kurssi 15.9.–10.10.2008. 130 €

Äänenhuoltoa puheammattilaisille (1 op)
13.9. ja 27.9.2008. 50 €

Tutustu koko tarjontaan: www.turku.diak.fi/kurssitarjonta

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Turun toimipaikka
Lustokatu 7, 20380 Turku, puh. 020 690 439